Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение
«Центр развития ребёнка - детский сад №14 «Родничок»»
г. Лениногорска муниципального образования
«Лениногорский муниципальный район» Республики Татарстан

УТВЕРЖДАЮ
Заведующий
МБДОУ «Детский сад №14»
Н.И.Загородская.

Подписано цифровой подписью: МУНИЦИПАЛЬНОЕ БЮДЖЕТНОЕ ДОШКОЛЬНОЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ "ЦЕНТР РАЗВИТИЯ РЕБЕНКА - ДЕТСКИЙ САД №14 "РОДНИЧОК"" Г. ЛЕНИНОГОРСКА МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ "ЛЕНИНОГОРСКИЙ МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН" РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
DN: E=uc_fk@roskazna.ru, S=77 Москва, ИНН ЮЛ=7710568760, ОГРН=1047797019830, STREET="Большой Златоустинский переулок, д. 6, строение 1", L=г. Москва, C=RU, O=Казначейство России, CN=Федеральное казначейство
Причина: Я являюсь автором этого документа
Дата: 15 Ноябрь 2024 г. 11:18:42

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

ПО ОБУЧЕНИЮ ТАТАРСКОМУ ЯЗЫКУ

ДОШКОЛЬНИКОВ 4-7ЛЕТ

Составитель:
Мугинова.М.Т.
воспитатель по обучению татарскому языку.

г.Лениногорск РТ.

ЭЧТӘЛЕК

I НЧЕ БҮЛЕК. Максатчанлык		
1.1	Аңлатма язуы.	3
1.2	Программаның максаты һәм бурычлары	3
1.3	Программаның белем бирү өлкәләре	3
1.4	Программа принциплары	4
1.5	Программаны тормышка ашыру формалары, алымнары, чаралары	4
1.6	Балаларның яшь үзенчәлекләре	4
1.7	Программаның үтәлеше буенча көтелгән нәтиҗәләр	5-8
II НЧЕ БҮЛЕК. Эчтәлекле		
2.1	Комплекслы - тематик планнаштыру	8-26
2.2	Бәйрәмнәр һәм күңел ачу чаралары	26
2.3	Балалар белән эш	27-28
2.4	Педагогик коллектив белән эш	28-29
2.5	Ата- аналар белән хезмәттәшлек	29-31
2.6	Татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү	31-39
2.7	Коррекцион эш	39-42
III НЧЕ БҮЛЕК. Оештыру		
3.1	Программаны техник яктан тәэмин ителеш	42
3.2	Предметлы- үстерелешле әйләнә- тирәлек	42-46
3.3	Әдәбият	47

I. Максатчан бүлек.

1.1. Аңлатма язуы.

“Татарстан Республикасы халыклары телләре турында” Татарстан Республикасы Законында һәм Татарстан Республикасында башка телләрне саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы дәүләт программасында мәктәпкәчә милли белем бирү өчен кирәкле шартлар булдыру каралган. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән кабул ителгән 2010 – 2015 елларда мәгарифне үстерү стратегиясендә (30.12.2010, №1174) – мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре өчен рус телле балаларны татарчага өйрәтү программасы “Мәктәпкәчә төп гомуми белем бирү программасы структурасына Федераль дәүләт белем бирү стандарты” на нигезләнеп төзелде.

Балаларны татар теленә өйрәтүче тәрбиячеӊ эш программасы дәүләт телләрен өйрәтүнеӊ төп характеры комплексын билгели (мәктәпкәчә белем бирүдә күләм һәм планнаштырылган нәтиҗә максатчан ориентлар төрендә).

Федераль җирлегендә:

- 29.12.2012елдан № 273-ФЗ « Россия Федерациясенең белем бирү турында» Федераль законы;
- Мәктәпкәчә мәгарифнең Федераль дәүләт белем стандарты (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013елның 17 октябрендә 1155 нче номерлы боерык нигезендә расланган);
- СанПиН 2.4.1.3049-13 « Мәктәпкәчә мәгариф оешмаларының эш шартларын, режимын оештыру буенча санитар-эпидемиологик таләпләр” раслау турында Россия Федерациясе баш дәүләт табибы 2013 ел 15 май 26 нчы номырлы боерыгы;
- “Мәктәпкәчә мәгарифнең белем бирү эшчәнлеген төп гомуми белем бирү программалары нигезендә оештыру һәм тормышка ашыру” (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013 ел 30 август 1014 нче номерлы боергы);

Төбәк җирлегендә:

- Татарстан Республикасының 2013ел 22 июль 68-ЗРТ номерлы «Белем бирү турында» Законы;
- Татарстан Республикасының “Татарстан Республикасында Татарстан Республикасының дәүләт телләре һәм башка телләр турында” Законы;

Мәктәпкәчә белем учреждениесе җирлегендә:

- МБМББУ Уставы;
- МБМББУнең төп белем бирү программасы турында нигезләмәсе;

Эш программасы өч бүлектән (максатчанлык, эчтәлекле, оештыру) тора, белем бирү өлкәләре буенча куелган бурычларны күздә тота. Эш программасы шушы законнарга туры китереп эшкәртелгән.

1.2. Программаның максаты һәм бурычлары.

Укыту - методик комплектларның **максаты** – балаларга әйләнә - тирәдәге предметлар турында тулырак мәгълүмат бирү, аларны мөстәкыйль аралашуга әзерләү.

Бурычлары:

1. Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләренә өйрәтү.
2. Мөстәкыйль фикер йөртергә, җавап бирергә күнектерү, балада үзенең сөйләме белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.
3. Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәҗәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, саубуллашу) кагыйдәләрен камилләштерү.

Темалар бер-берсенә бәйләнешле итеп, балаларның яшь үзенчәлекләрен искә алып сайланды. Белем бирү эшчәнлекләренең темасы катлауландырылып, кабатлана бара, алар баланың сөйләм телен камилләштерү максатын күздә тотып төзелде.

Программа 4 яшьтән 7 яшькә кадәр булган рус телле балаларның татарча аралашырга өйрәтү эшчәнлекләренең эчтәлеген чагылдыра. Программа мәктәпкәчә яшьтәге баланың үсеш закончалыкларына, шәхси һәм эшлекле якын килү турындагы фундаменталь тикшеренүләргә, тел өйрәтү процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларына (Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов, Е. А. Пассов) чагылыш тапкан фәнни тикшеренүләргә, гамәли эшкәртмәләр һәм методик киңәшләргә, мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив хокукый актлар, нигезләмәләренә көйләнгән.

1.3. Программаның белем бирү өлкәләре:

- **Физик үсеш –** физкультура, сәламәтләндерү эшләре: ял минутлары, хәрәкәтле уеннар, эшчәнлекне сәламәтләкне саклауга якын килеп оештыру (эшчәнлекнең барышының төрлелеге).
- **Социаль коммуникатив үсеш –** балаларны әйләнә – тирә мөхит белән таныштыру (үзе, гаиләсе, бакча, шәһәре, республика, төрле милләтләр, һөнәр ияләре, балалар язучылары), сюжетлы – рольле уеннар.
- **Танып – белү үсеш -** балаларның ел фасыллары, табигать күренешләре турында белемнәрен киңәйтү, тасфирлау хикияләре төзергә өйрәтү, дидактик уеннар.
- **Сөйләм үстерү үсеш –** сүзле уеннар**,** дидактик уеннар, сүзлек өстендә эш, өйрәнелгән эчтәлек нигезендә әңгәмәдәшең белән контакт урнаштыра, сорау куя, җавап бирә, кире кага,раслый белү; программада күрсәтелгән темалар буенча тәрбиячеӊ сорауларына жавап бирү һәм сораулар куя белү; үстерешле диалоглар төзү, әңгәмәдә катнаша алу; терәк схемалар кулланып, ситуация буенча әңгәмә кора белү.
- **Нәфис – нәфасәти үсеш** – җырлы – биюле уеннар, халык бәйрәмнәре, әкиятләрне сәхнәләштерү, халык аваз иҗатын өйрәтү.

1.4. Программаның принциплары.

Коммуникативлылык принцибы – балаларны татар телен аралашу чарасы буларак куллануга әзерләүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү.

Интеграция һәм дифференциация принцибы – һәр сөйләм төренең үз үзәнчәлеген исәпкә алу, тәрбияче сөйләмен техник чаралар ярдәмендә (аудио-, видеоязмада) тыңлау (аудирование), тел үзәнчәлекләрен төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләмен үстерү;

Күрсәтмәлелек принцибы – тел өйрәтүне көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйле рәвештә, аларның тирә-юньне танып белүенең төп чарасы булып торган уен аша үткәрү;

Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә тормышка ашыру принцибы;

Барлык 4 улану бирү өлкәләрен берләштерү (интегральләштерү) принцибы: аралашу, танып-белү, социальләштерү, физик культура, сәламәтлек, хезмәт, иминлек, матур әдәбият, иҗади сәнгать, музыка.

Дәвамчанлык принцибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эзлеклелекне күздә тоту;

Белем бирүне комплекслы-тематик принципка корып оештыру;

Белем бирү эшчәнлегенең мотивлашкан 4улан принцибы – бала материалны үзе өчен кызык булганда, үзенең шәхси ихтыяҗларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлый. Телне өйрәтү процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу) белән очрашу, уен элементларын 4 улану – тел материалын өйрәнүнең мотивлашкан булуын тәэмин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүнең практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәренкелек туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.

Белем бирү эшчәнлегенең дидактик принцибы – гадидән катлаулыга таба бару.

Индивидуальләштерү принцибы – тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүне күздә тоту. Балаларның яшь үзәнчәлекләрен исәпкә алу.

1.5. Программаны тормышка ашыру формалары, алымнары, чаралары

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чараларның әһәмияте зур. Телгә өйрәтү эшчәнлекләре барышында төрле эш формалары (төркем белән, төркемчек белән, аерым бала белән) кулланыла.

Рус телле балаларны татар теленә өйрәткәндә төп эш төрләре булып түбәндәгеләр тора:

1. Предметлар белән эш: тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу.
2. Рәсемнәр белән эш: тасвирлау, үстерешле диалог.
3. Сюжетлы-рольле уеннар;
4. Әйлән-бәйлән, җырлы-биюле уеннар өйрәнү (аудиоязмага таянып).
5. Театральләштерү, сәхнәләштерү (бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр күрсәтү (әти-әниләргә, башка төркем балаларына).
6. Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.
7. Иҗади һәм ситуатив уеннар: рольле уеннар, интервью, ситуатив күнегүләр.
8. Ситуатив, логик күнегүләрне ишетеп, аңлап эшләү.
9. Үстерелешле диалоглар (зурлар һәм яшьтәшләре белән үзара аралашу).
10. Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, җырлау, кабатлау, ишеткән сүзне рәсемдә табып күрсәтү.
11. Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.
12. Интерактив уеннар.

Татар балаларын ана теленә өйрәткәндә югарыдагыларга тагын сәяхәт, күзәтү, тәҗрибәләр, рәсемнәр карау һәм алар буенча хикәяләр төзү, хикәяне дәвам итү, уен-викториналар, матур әдәбият әсәрләрен уку, ятлау, эчтәлеген сөйләү кебек эш төрләре өстәлә.

Тел өйрәтүдә кулланыла торган чаралар:

1. Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностик материаллар.
2. Тавышлы күрсәтмәлелек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).
3. Картиналы һәм картиналы-дидактик күрсәтмәлелек(таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, җырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлеге өчен материаллар).
4. Символик, график күрсәтмәлелек (пиктограммалар).
5. Күләмле күрсәтмәлелек (макетлар, муляжлар, уенчыклар)
6. Интерактив уеннар.

Әлбәттә, заманча техник чаралар: компьютер, ноутбук, проектор, экран, магнитофон кулланыла.

1.6. Балаларның яшь үзенчәлекләре

2019 -2023 уку елында татар теленә өйрәтү эшчәнлекләре һәм режим моментларында нигыту түбәндәге төркемнәрдә алып барыла: уртанчылар төркемендә (2 тапкыр режим моментларында), зурлар төркемендә (2 эшчәнлек) мәктәпкә әзерлек төркемендә (2 эшчәнлек,).

Эшчәнлекләр оештырганда төркемнәрнең, анда йөрүче балаларның яшь һәм шәхси үзенчәлекләре исәпкә алына.

1.7. Программаның үтәлеше буенча көтелгән нәтиҗәләр

Рус балаларын татар теленә өйрәтү өлкәсендә мәктәпкә китүче баланың түбәндәге белем-күнекмәләргә ия булуы күздә тотыла:

- өйрәнелгән эчтәлек нигезендә әңгәмәдәшең белән контакт урнаштыра, сорау куя, җавап бирә, кире кага, раслый белү;
- төрле ситуацияләрдә, көнкүрештә өйрәнгән лексиканы, аралашу күнекмәләрен куллана белү, әңгәмә кора белү.

Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)“Минем өем” проекты

Лексик минимум – якынча 62 сүз.

“Минем өем” проекты темалары (“Гаилә”,“Ашамлыклар”,“Уенчыклар”,“Саннар”) буенча бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Аларның тирә-юнь күзаллавын киңәйтә бару, югарыда күрсәтелгән темага караган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын арттыру өстендә эшләү, аларда татар телендә сөйләшә башлау теләге уяту.

Актив үзләштерүләренә ирешү өчен әйбер исемнәренең мәгънәсен аңлату һәм аларны дөрес әйтү күнегүләре эшләү. Иң якын кешеләр (*әти, әни, бабай, әби, малай, кыз*), яраткан уенчыклар (*туп, машина, курчак, эт, песи куян, аю),* ашамлыклар *(алма, ипи, сөт, чәй)* һәм саннар *(бер, ике, өч, дүрт, биш)* хисабына сүзлекне баету һәм активлаштыру. Өйрәнгән сүзләрне аерым, күмәк, тәрбияче ярдәмендә кабатлый белү күнекмәләрен булдыру. *Алма бир. Мә, алма.*

Бу кем? Бу нәрсә? сорауларын аңлап җавап бирергә өйрәтү.

-Бу кем? – Бу әти.

-Бу нәрсә? – Бу туп.

Нинди? соравын аңларга, дөрес җавап бирергә өйрәтү.

-Туп нинди? – Кечкенә.

-Машина нинди? – Матур.

Әйбернең билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауларны аңларга һәм сөйләмдә җавап кайтарырга өйрәтү. (Зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт, пычрак, тәмле).

-Бу нәрсә? – Бу туп.

-Туп нинди? – Туп пычрак (зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт).

Тәрбияче әйткән сүзләрне, кыска фразаларны балаларның кабатлап әйтә белүләренә ирешү өстендә эшләү. Аларның өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган боемнәрне аңлап, үти белүләренә ирешү *(мә, бир, утыр, аша, эч, уйна, ю, ал).*

-Мә, куян. – Бир куян.

Тәрбияче әйткән билге буен
ча предметны табу, күрсәтә белергә өйрәтү.

Зур машина ал. Тәмле алма бир.

Үз исемен дөрес әйтә, исәнләшә, саубуллаша белергә өйрәтү, сүзләрне дөрес, урынлы куллану.

Исәнме. – Исәнмесез. Сау бул. – Сау булыгыз. Мин кыз. - Мин Оля. Мин малай - Мин Коля.

Таныш предметларның исемнәрен ныгыту, куелган сорауга раслаучы, инкарь итүче сүзләрне *(әйе, юк)* дөрес кулланырга өйрәтү

Син Коля? – Әйе.

Син кыз? – Юк, мин малай.

Мин, син алмашлыкларын аңларга һәм урынлы кулланырга өйрәтү.

Син кем? – Мин Коля.

Кечкенә күләмле шигырьләр, җырлар өйрәтү.

Уртанчылар төркеме балалары белән эш нәтиҗәләре

Ирешелгән нәтиҗәләр:

Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрне аңлап, үти белә.

Тәрбияче әйткән сүзләрне, кыска фразаларны кабатлап әйтә белә.

Үз исемен дөрес әйтә, исәнләшә, саубуллаша, рәхмәт әйтә белә.

Куелган сорауларны аңлап, сөйләмдә 2-3 сүз белән җавап кайтара белә.

Бер-берсе һәм өлкәннәр белән 62 сүз кулланып татар телендә аралаша.

Бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.

Татар телендә сөйләшү теләге бар.

Әйбер исемнәренең мәгънәсен аңлый һәм аларны дөрес әйтә белә.

Гаилә, уенчыклар, ашамлыклар һәм саннар хисабына сүз байлыгы бар.

Өйрәнгән сүзләрне аерым, күмәк, тәрбияче ярдәмендә кабатлый белә.

Бу кем? Бу нәрсә? сорауларын аңлап, җавап бирә.

Әйбернең билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауны аңлый һәм сөйләмдә җавап кайтара белә.

Тәрбияче әйткән сүзләрне, кыска фразаларны кабатлап әйтә. Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрне аңлап үти.

Тәрбияче әйткән билге буенча предметны таба, күрсәтә белә.

Үз исемен дөрес әйтә, исәнләшә, саубуллаша белә, сүзләрне дөрес, урынлы куллана.

Куелган сорауга раслаучы, инкарь итүче сүзләрне дөрес кулланана белә.

Мин, син алмашлыкларын аңлый һәм урынлы куллана.

Кечкенә күләмле шигырьләр, җырлар белә.

Тәрбияче һәм ата- аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтиҗәләр:

Сүз байлыгы аз.
Бирелгән лексиканы ишетеп аңлый, куллана белми.
Сорауларны аңлый, җавап бирә алмый.
Мин, син алмашлыкларын урынлы куллана белми.

Зурлар төркеме (5-6 яшь)
“Уйный – уйный үсәбез” проекты
Белем бирү эшчәнлегенең бурычлары

1. Тирә- юнь күзаллавын киңәйтә барып, яшелчәләр, савыт-сабалар, киемнәр, өй җиһазлары, ашамлыклар темасына кергән сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру.
2. Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәҗәгать итә белүләренә ирешү.
3. Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуга чыгуларына ирешү.
4. Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү.
5. Боерык фигыльләрне сөйләмдә аңлап дөрес куллана белү күнекмәләрен үстерү.

Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге

Лексик минимум – якынча 45 сүз.
“Уйный-уйный үсәбез” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар” **, “**Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киемнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.
Яңа сүзләр хисабына баланың сөйләмен баету, тулыландыру. (*Кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, аш, ботка, кашык, тәлинкә,чынаяк, күлмәк, чалбар, бит, кул, өстәл урындык, карават, баллы, ничә, нинди, алты, җиде, сигез, тугыз, ун, кызыл, сары, яшел, зәңгәр, нәрсә кирәк, юа, ки, сал, йокла, хәерле көн, яратам, бар).*
Санау күнекмәләрен ныгыту, сөйләмдә камилләштерү.
Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дөрес җавап бирә белергә өйрәтү.
Раслаучы һәм инкарь итүче сүзләрне ныгыту, урынлы куллану. *(Әйе, юк)*
Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә активлаштыру.
- Бу кызыл тәлинкә.
“Минем өем” проекты буенча өйрәнелгән боерык фигыльләрне ныгыту *(аша, эч, утыр, ю, уйна, йокла)*, яңа боерык фигыльләрне *(ки, сал)* сөйләмдә аңлап дөрес куллана белергә өйрәтү, активлаштыру.
Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү.

Белем бирү эшчәнлегенең нәтиҗәләре

Ирешелгән нәтиҗәләр:

Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәҗәгать итә белә.
Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта107 сүз кулланып татар телендә аралаша.
Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана.
Боерык фигыльләрне сөйләмдә аңлап, дөрес куллана.
“Уйный-уйный үсәбез” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар” **, “**Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киемнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.
Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы бар.
Санау күнекмәләре бар, сөйләмдә куллана белә.
Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дөрес җавап бирә.
Раслаучы һәм инкарь итүче сүзләрне аңлый, урынлы куллана.
Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә дөрес куллана.
Боерык фигыльләрне сөйләмдә аңлап дөрес куллана белә.
Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана белә.

Тәрбияче һәм ата- аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтиҗәләр:

Сүз байлыгы аз.
Бирелгән лексиканы ишетеп аңлый, куллана белми.
Сорауларны аңлый, мөстәкыйль рәвештә сорау куя белми.
Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана алмый.

Мәктәпкә әзерлек төркеме (6-7 яшь)
“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар”проекты
Белем бирү эшчәнлегенең бурычлары

1. Ашамлыклар, кыргый хайваннар, кошлар, мәктәп темасына кергән сүзләр хисабына баланың сөйләмен баету, тулыландыру.
2. Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләренә өйрәтү.
3. Диалогик һәм монологик сөйләмне үстерү.
4. Мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дөрес җавап бирә белергә күнектерү.

Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге

Лексик минимум – якынча 60 сүз.

“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар” **, “**Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киемнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”, “Танышу”, “Тату гаилә”, “Дусларны сыйлыйбыз”, “Кунак килде”, “Кафега барабыз”, “Күңелле уеннар”, “Без циркта”, “Безнең дуслар”, “Чана шуабыз”, “Без биибез”, “Күңелле сәяхәт”, “Мәктәп”, “Без әкият яратабыз”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (танып – белү, уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Яңа сүзләр хисабына баланың сөйләмен баету, тулыландыру: *син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем, бу нәрсә, нишли, йоклый, утыра, ашый, әчә, нишлисең, ашыйм, әчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың, син нишлисең, сикер-сикерәм, сикерә, йөгерә, төлке, йөгер-йөгерәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, әтәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, җырла-җырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыйм, укыйм, дәфтәр.*

Бу кем? Бу нәрсә? Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дөрес җавап бирә белергә өйрәтү.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү. Монологик сөйләмне үстерү.

Белем бирү эшчәнлеге нәтиҗәләре

Ирешелгән нәтиҗәләр:

Сөйләмне аралашу чарасы буларак файдалана белә.

Диалогик һәм монологик сөйләм күнекмәләре бар.

Мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дөрес җавап бирә белә.

Бер-берсе һәм өлкәннәр белән 167 сүз кулланып татар телендә актив аралаша.

“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар” **, “**Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киемнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”, “Танышу”, “Тату гаилә”, “Дусларны сыйлыйбыз”, “Кунак килде”, “Кафега барабыз”, “Күңелле уеннар”, “Без циркта”, “Безнең дуслар”, “Чана шуабыз”, “Без биибез”, “Күңелле сәяхәт”, “Мәктәп”, “Без әкият яратабыз”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (танып – белү, уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләрен бар.

Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы бар.

Бу кем? Бу нәрсә? Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дөрес җавап бирә белә.

Фигыльләрне урынлы куллана.

Җырлар, шигырьләр белә.

Тәрбияче һәм ата- аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтиҗәләр:

Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы аз.

Бирелгән лексиканы диалогик һәм монологик сөйләмдә куллана алмый.

“Бу кем?”, “Бу нәрсә?”, “Нәрсә кирәк?”, “Нинди?”, “Ничә?”, “Нишли?”, “Син нишлисең?” “Кая барасың?” сорауларын мөстәкыйль рәвештә куя белми. Фигыльләрне урынлы куллана белми.

Укыту методик комплектының эчтәлеге.

Һәр проект түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- тематик план;
- эшчәнлек конспектлары;
- аудиоязмалар;
- анимацион күренешләр;
- күрсәтмә, таратма материаллар;
- диагностик материаллар.

Ел ахырына үзләштерелергә тиешле сүзләр һәм белем

Мәктәпкәчә яшьтәге балаларның яшь үзенчәлекләре буенча сүзлек запасы күләме 167 сүз. Яңа УМК балаларның көнкүрешкә, табигатькә, җәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен баетырга, сүз һәм сүзтезмәләрне төрле ситуацияләрдә кулланышка кертергә ярдәм итә.

№ п/п	Яшь аралыгы	Актив (пассив) сүзләр	Сүзләр саны
1.	4-5 яшь	**Актив сүзләр:** эти, әни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, песи, әйе, юк, сау бул, әби, бабай, әйбәт, ипи, алма, сөт, чәй, рәхмәт, мә, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, эч, туп, зур, кечкенә, матур, курчак, куян, аю, хәлләр ничек, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, ике, өч, дүрт, биш. (49 сүз) **Пассив сүзләр:** утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничә? нинди? (13 сүз)	**62 сүз**
2.	5-6 яшь	**Актив сүзләр:** кишер, нинди, баллы, ничә, суган, бәрәңге, алты, җиде, сигез, тугыз, ун, кыяр, кәбестә, кызыл, сары, яшел, кирәк, юа, нәрсә кирәк, аш, ботка, кашык, тәлинкә, чынаяк, зәңгәр, күлмәк, чалбар, ки, сал, йокла, бит, кул, өстәл, урындык, карават, яратам, бар (38 сүз) **Пассив сүзләр:** бу нәрсә?, хәерле көн, нәрсә бар? күп (7 сүз)	**45 сүз**

3.	6-7 яшь	**Актив сүзләр:** син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем? бу нәрсә? нишли?, йоклый, утыра, ашый, эчә, нишлисең?, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың?, син нишлисең?,сикер, сикерәм, сикерә, йөгерә, төлке, йөгер, йөгерәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, әтәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, җырла, җырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыйм, укыйм, дәфтәр (58 сүз) **Пассив сүзләр:** нәрсә яратасың? (2 сүз)	**60 сүз**

Бүгенче көндә балаларны татар теленә өйрәткәндә аудиоматериаллар, анимацион күренешләрне кулланып эшләү нәтиҗәле булыр дип уйлыйбыз. Бу эш төрлере балалар өчен бик аңлаешлы һәм кызыклы, шулай булгач, ул безгә алга таба өйрәнелгән материалны үзләштерүдә, сүз байлыгын арттыруда, аралашуга чыгуда бик отышлы.

II. Эчтәлекле бүлек.

2.1 Комплекслы -тематик план

УРТАНЧЫЛАР ТӨРКЕМЕ

«МИНЕМ ӨЕМ» ПРОЕКТЫ БУЕНЧА ТЕМАТИК ПЛАН

Проектның эчтәлеге түбәндәге темалардан тора:

- гаилә
- ашамлыклар
- уенчыклар
- саннар

Атна дәвамында 2 мәртәбә режим вакытында оештырыла.

№	Проект темалары	Эшчәнлек темалары	Актив сүзләр	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма, мультфильм	Сәгатьләр саны
	Танышу					
		Татарча сөйләшәбез				3
I	Гаилә					20
1		“Минем гаиләм”	Актив сүзләр: әти, әни. *Сөйләм үрнәге: исәнмесез, сау булыгыз.*	-Бу кем? -Әти (әни, бабай, әби, кыз, малай).	Аудиоязма 1-4.	
2		“Малай, кыз”	Актив сүзләр: малай, кыз. *Сөйләм үрнәге: бу кем? кем юк? исәнме.*	-Кем юк? -Әти (әни, бабай, әби, малай, кыз).	Аудиоязма 5-6	
3		Мин һәм гаиләм	Актив сүзләр:әти, әни, бабай, әби, малай, кыз. *Сөйләм үрнәге: бу кем? кем юк? исәнме.*	-Кем юк? -Әти (әни, бабай, әби, малай, кыз).		
4		“Минем туганнарым”	Актив сүзләр: мин (Оля, Саша), сау булыгыз исәнмесез. *Сөйләм үрнәге: Син кем?*	-Исәнмесез. -Син кем? -Мин Коля (Оля). -Мин малай. -Сау булыгыз!	Аудиоязма 6-7	
5		“Әйдәгез, танышыйк”	Актив сүзләр: мин (Оля, Саша), сау булыгыз исәнмесез. *Сөйләм үрнәге: Син кем?*	-Исәнмесез. -Син кем? -Мин Коля (Оля). -Мин малай. -Сау булыгыз!	Аудиоязма 8-10	
6		“ Таныш булыйк”	Актив сүзләр: мин (Оля, Саша), сау булыгыз исәнмесез. *Сөйләм үрнәге: Син кем?*	-Исәнмесез. -Син кем? -Мин Коля (Оля). -Мин малай. -Сау булыгыз!	Аудиоязма 8-10	
7		“Әйдәгез,	Актив сүз: исәнме.	-Исәнме, әни (әти, бабай, әби,	Аудиоязма	

		танышыйк”.		кыз, малай, Мияу, Акбай). -Сау бул, әни (әти, бабай, әби, кыз, малай).	10-12	
8		“Тату гаилә”	*Сөйләм үрнәге: сау бул.*		Аудиоязма 13	
9.		“Исәнме, Акбай.Сау бул, Мияу”	*Сөйләм үрнәге: исәнме, сау бул.*			
10		“Минем дуслар”	Актив сүзләр: эт, песи. *Сөйләм үрнәге:* *кем анда?* *кил монда.*	-Кем анда? -Мин песи. Мин Мияу. -Кил монда. -Мин эт. Мин Акбай. -Кил монда.	Аудиоязма 14-15	
11		“Минем дуслар”.	Актив сүзләр: эт, песи. *Сөйләм үрнәге:* *кем анда?* *кил монда.*	-Кем анда? -Мин песи. Мин Мияу. -Кил монда. -Мин эт. Мин Акбай. -Кил монда.	Аудиоязма 15	
12		Бергәләп җырлыйбыз				
13		“Әйдәгез, дуслашыйк”		Мультфильм “Әйдәгез дуслашыйк”.	Мультфильм	
10		“Әйе-юк”	Актив сүзләр: әйе, юк, сау бул.	-Син Коля? -Әйе, Коля. -Син малай (кыз)? -Әйе (юк).	Аудиоязма 16-17	
11		“Кем юк?”	Актив сүзләр: кем юк, әйе, юк, сау бул.			
12		“Әйе-юк”	Актив сүзләр: әйе, юк, сау бул.	-Син Коля? -Әйе, Коля. -Син малай (кыз)? -Әйе (юк).		
13		“Качышлы уйныйбыз”		Мультфильм “Качышлы уйныйбыз”.	Мультфильм	
14		“Кем юк?”	Актив сүзләр: кем юк, әйе, юк, сау бул.			
15		“Кунак килгән”	Актив сүзләр: әби, бабай.	-Әти? (әни, бабай, әби, кыз, малай). -Әйе. -Әни? (әти, бабай, әби, кыз, малай). -Юк.	Аудиоязма 18-20	
16		“Кунак килгән”	Актив сүзләр: әби, бабай.	-Әти? (әни, бабай, әби, кыз, малай). -Әйе. -Әни? (әти, бабай, әби, кыз, малай). -Юк.	\	
17		“Кунаклар каршылый-быз”		-Малай? -Юк, кыз. -Кыз? -Әйе, кыз.		
18		“Безнең кунаклар”	Актив сүз: әйбәт. *Сөйләм үрнәге:* *хәлләр ничек?*	-Хәлләр ничек? -Әйбәт.	Аудиоязма 21-22	
19		“Бергәләп уйныйк”	Актив сүз: әйбәт. *Сөйләм үрнәге:* *хәлләр ничек?*	-Хәлләр ничек? -Әйбәт.	Аудиоязма 22-23	
20		“Шалкан әкияте”		Мультфильм “Шалкан әкияте”	Мультфильм	
	Кабатлау			Үтелгән темаларны кабатлау,		10

				мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		
II	Ашамлык лар					12
21		“Әби кучтәнәче”	Актив сүз: ипи. *Сөйләм үрнәге: рәхмәт, мә.*	-Мә, ипи (алма, сөт, чәй). -Рәхмәт, әби.	Аудиоязма 24-25	
22		“Бабай кучтәнәче”	Актив сүз: алма.	-Коля, мә ипи (алма, сөт, чәй). -Рәхмәт.	Аудиоязма 26-27	
23		“Безнең кунаклар”		Мультфильм “Безнең кунаклар”	Мультфильм	
24		“ Сөт, чәй”	Актив сүзләр: чәй, сөт.		Аудиоязма 28-31	
25		“Дустыңны сыйла”	Актив сүз: мә, рәхмәт	-Оля, кил монда. Мә ипи (алма, сөт, чәй). Ипи (алма, сөт, чәй) тәмле (ме)? -Ипи (алма, сөт, чәй) тәмле. Рәхмәт.	Аудиоязма 32	
26		“Рәхмәт әйт”		-Оля, кил монда. Мә ипи (алма, сөт, чәй). Ипи (алма, сөт, чәй) тәмле (ме)? -Ипи (алма, сөт, чәй) тәмле. Рәхмәт.	Аудиоязма 32	
27		“Песине сыйла”	Актив сүзләр: тәмле, кил монда.	-Мияу, кил монда. Утыр. (Акбай, Коля, Оля)	Аудиоязма 33-34, 36	
28		“Кунак сыйлау”	Актив сүз: Утыр	-Оля, кил монда. Мә ипи (алма, сөт, чәй). Ипи (алма, сөт, чәй) тәмле (ме)? -Ипи (алма, сөт, чәй) тәмле. Рәхмәт.	Аудиоязма 35-37	
29		“Тәмле” кибетендә		Мультфильм “Тәмле” кибетендә”	Мультфильм	
30		“Кунакны ашат”	Актив сүз: аша.	-Мә, тәмле алма (ипи) -Мә, ипи (алма) аша.	Аудиоязма 38	
31		“Чәй табынында”	Актив сүз: эч	-Мә, сөт (чәй) эч.	Аудиоязма 39	
32		“Азат кунак чакыра”		Мультфильм “Азат кунак чакыра”	Мультфильм	
	Кабатлау			Үтелгән темаларны кабатлау, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		9
III	Уенчык-лар					18
33		“Уенчыклар”	Актив сүзләр: бир, туп. *Сөйләм үрнәге: бу нәрсә?*	- Бу нәрсә? - Туп (курчак, куян, аю) -Курчак (туп, куян, аю) бир. -Мә, курчак (туп, куян, аю).	Аудиоязма 40	
34		“Зур –кечкенә”	Актив сүзләр: зур, кечкенә. *Сөйләм үрнәге: сикер.*	-Бу нәрсә? -Аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян, туп) нинди? -Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенә, әйбәт).	Аудиоязма 41-43	
35		”Күңел ачу кичәсе “Туган көн”		-Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенә, әйбәт).	Аудиоязма 41-43	
36		“Курчак кунакка килгән”	Актив сүзләр: матур, курчак	-Коля, кил монда. Уйна. -Оля, кил монда. Уйна.	Аудиоязма 45-46	
37		“Уенчыклар		-Бу нәрсә?		

		кибете”		-Аю (курчак, куян, туп). -Мә, аю (курчак, куян, туп). Уйна.		
38		“Паркка сәяхәт”		Мультфильм “Паркка сәяхәт”	Мультфильм	
39		“Яңа уенчыклар”	Актив сүзләр: куян, аю. *Сөйләм үрнәге: нинди?*			
40		“Уйныйбыз”		-Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенә, әйбәт).	Аудиоязма 47	
41		“Без уйнарга яратабыз”		- Аю (курчак, куян, туп) бир. - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур. - Аю (курчак, куян, туп) кечкенә.	Аудиоязма 47	
42		“Мияуга бүләк”		- Мә, зур аю (курчак, куян, туп). - Мә, кечкенә аю (курчак, куян, туп).	Аудиоязма 48	
43		“Уенчыклар кибете”	Актив сүз: хәлләр ничек?	- Аю (курчак, куян, туп) бир. - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур. - Аю (курчак, куян, туп) кечкенә.	Аудиоязма 49	
44		“Уенчыклар үпкәләгән”		Мультфильм “Уенчыклар үпкәләгән”.	Мультфильм	
45		“Бүләкләр”	Актив сүз: уйна.	-Оля, кил монда. Уйна.	Аудиоязма 50	
46		“Уйна”		-Аю (курчак, куян), кил монда. Аша (утыр, эч, уйна).	Аудиоязма 51	
47		“Күңелле уеннар”		Мультфильм “Күңелле уеннар”	Мультфильм	
48		“Уенчыклар юабыз”	Актив сүзләр: пычрак, чиста. *Сөйләм үрнәге: ю.*	-Туп (курчак, куян, аю) нинди? -Туп (курчак, куян, аю) пычрак (чиста). -Коля (Оля), аю (курчак, куян, туп) ю.		
49		“Ю”	Актив сүз: ю	-Туп (курчак, куян, аю) нинди? -Туп (курчак, куян, аю) пычрак (чиста). -Туп ю. - Туп чиста? - Юк, туп пычрак. (Әйе, туп чиста). Ю, ю, ю – туп (курчак, аю, куян) ю.	Аудиоязма 52-53	
50		“Акбай һәм Мияу маҗаралары”		Мультфильм “Акбай һәм Мияу маҗаралары”	Мультфильм	
	Кабатлау			Үтелгән темаларны кабатлау, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		12
IV	Саннар					6
51		“Саннар”	Актив сүзләр: бер, ике, өч, дүрт, биш. *Сөйләм үрнәге: ничә?*	-Ничә? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) алма.		
52		“Саннар”		эти, әни, әби, бабай, кыз, малай.		

53		“Уйныйбыз да, саныйбыз да”	бер, ике, өч, дүрт, биш.	-Ничә малай? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) малай. -Ничә кыз? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) кыз.	Аудиоязма 54-56	
54		“Уенчыклар”		-Ничә аю (туп, курчак, куян)? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) аю.	Аудиоязма 57	
55		“Ничә уенчык?”	-Өч? -Юк. -Ике? -Әйе.	-Ничә аю (туп, курчак, куян)? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) аю.	Аудиоязма 58-60	
56		“Уйный-уйный саныйбыз”		Мультфильм “Уйный-уйный саныйбыз”	Мультфильм	
	Кабатлау			Үтелгән темаларны кабатлау, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		3
57		”Бергәләп уйныйбыз”	Исәнме, саубул	Исәнме әти, саубул бабай	Аудиоязма 61	
58		“Кунак чакырабыз”	Кил монда, Утыр	Акбай, кил монда Рәхмәт	Аудиоязма 62	
59		“Күңелле ял итәбез”		Мультфильм “Күңелле ял итәбез”	Мультфильм	
60		“Без татарча сөйләшәбез”	Бир әле, Мә	Аю бир әле Мә, аю		
61		“Бу өйдә кем яши?”	Чәй, Эч	Мә, чәй эч. Чәй тәмле	Аудиоязма 63	
62		“Без театр уйныйбыз”	Матур, Зур	Бу өй матур, бу өй зур	Аудиоязмалар 63-64	
	Кабатлау			Үтелгән темаларны кабатлау, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		3

ЗУРЛАР ТӨРКЕМЕ
«УЙНЫЙ-УЙНЫЙ ҮСӘБЕЗ» ПРОЕКТЫ БУЕНЧА
ТЕМАТИК ПЛАН

Проектның эчтәлеге түбәндәге темалардан тора:

- яшелчәләр
- ашамлыклар
- савыт- саба
- киемнәр
- шәхси гигиена
- өй җиһазлары
- бәйрәм “Туган көн”
- бәйрәм “Сабан туй”
- Уртанчылар төркемендәге темалар(гаилә, ашамлыклар, уенчыклар, саннар) ел дәвамында кабатлана.

Атнага 25 шәр минутлык 2 эшчәнлек.

№	Проект темалары	Эшчәнлек темалары	Актив сүзләр	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма, мультфильм	Сәгатьләр саны
	Кабатлау “Минем өем” проекты буенча					
		Без татарча сөйләшәбез				2
I	Яшелчәләр					**25**
1		“Минем өем”	Кишер	-Бу нәрсә? -Кишер. -Мә, кишер	Аудиоязма 1	1
2		“Кем юк?”		Бу өй матур,	Аудиоязма 1	2

		Минемгаиләм		Бу өй зур. Монда әби яши.		
3		“Шалкан” әкияте		Мультфильм “Шалкан” әкияте.	Мультфильм	1
4		“Кишер үстерәбез”	Актив сүз: кишер. *Сөйләм үрнәге: нинди?*	-Бу нәрсә? -Кишер. -Мә, кишер.	Аудиоязма 2	2
5		“Куян күчтәнәче”	Актив сүз: баллы	Кишер баллы. Алма баллы. -Мә кишер(алма), аша. Баллы? -Әйе, баллы. Рәхмәт.	Аудиоязма 3	1
6		“Баллы кишер”		Мультфильм “Баллы кишер”	Мультфильм	1
7		“Сыйлана-быз”	Актив сүз: ничә. *Сөйләм үрнәге: сана*	-Ничә кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)? Сана. -Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)	Аудиоязма 4-5	1
8		“Сыйлыйбыз”		-Ничә кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)? Сана. -Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)		
9		“Серле кәрзин”		-Ничә кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)? Сана. -Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)	Аудиоязма 6	
10		“Дутыңны сыйла”				
11-13		Диагностика				3
14		“Серле янчык”	Актив сүзләр: суган, бәрәңге, 1-10 кадәр санау	-Нинди кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)? -Зур (кечкенә) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Мә, зур (кечкенә) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Рәхмәт.	Аудиоязма 7	
15		“Серле кәрзин”	Актив сүз: кыяр	-Зур кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Кечкенә кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)		
16		“Бар матур бакча”			Аудиоязма 8	
17		Безнең бакчада	Актив сүзләр: суган, бәрәңге, 1-10 кадәр санау			
18		“Без хезмәт яратабыз”	Актив сүзләр: кәбестә, нинди?	-Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) нинди? -Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) тәмле, зур (кечкенә), матур, чиста (пычрак)	Аудиоязма 9-11	
18		“Яшелчәләр кибете”		-Оля, кил монда. Мә, ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)		
20		Яшелчәләр җыябыз		-Оля, кил монда. Мә, ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)		
21		“Уйнарга яратабыз”		-Коля, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, кишер, кыяр) бир. -Мә, (1-10) кәбестә (суган,	Аудиоязма 12	

				бәрәңге, кишер, кыяр). -Сау бул, Коля.		
22		“Төсләр дөньясы”	Актив сүзләр: кызыл, сары. *Сөйләм үрнәге: сикер туп*	-Бу туп. -Туп (алма) нинди? -Туп (алма) сары (кызыл, яшел)	Аудиоязма 13 /а,б/-19	
23		“Юл маҗаралары”		Мультфильм “Юл маҗаралары”	Мультфильм	
24		“Яшелчә салаты”	Актив сүз: кирәк, нәрсә кирәк? *Сөйләм үрнәге: нинди?*	-Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) кирәк? -Кирәк.	Аудиоязма 21-21а	
25		“Яшелчә ю”	Актив сүзләр: юа, су	-Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) пычрак. -Мә, кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) ю. -Оля кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) юа.		
26		“Кем эшләми, шул ашамый”		Мультфильм “Кем эшләми, шул ашамый”	Мультфильм	
27		“Яшелчәләр кибете”		-Коля, нәрсә кирәк? -Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) кирәк. -Нинди кыяр? -Яшел (тәмле, чиста) кыяр.		
28		“Уйныйбыз да, җырлыйбыз да”	Сөйләм үрнәге: нәрсә бар?		Аудиоязма 22,22а /фонограмма/,23	
29		“Уңыш бәйрәме”			Аудиоязма 24, 22	
	Кабатлау			Үтелгән темаларны кабатлау, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү		3
II	Ашамлыклар					6
30		“Ашамлыклар”	Актив сүзләр: аш, ботка.	тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чәй) -Нәрсә кирәк? -Аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) кирәк. -Нинди аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге)? -Тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге). -Мә, аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) аша (эч). -Рәхмәт. Аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) тәмле.	Аудиоязма 25-28	
31		“Ашханә”			Аудиоязма 28	
32		“Аш бүлмәсе”		Мультфильм “Аш бүлмәсе”	Мультфильм	
33		“Аю кунакка килгән”		Аю, нәрсә кирәк? Алма кирәк.		
34		“Кибеттә”		Нәрсә кирәк? Кишер кирәк.		
35		“Кем, нәрсә		Монда алма күп.	Аудиоязма 29	

		ярата?”		Нинди алма кирәк? Кызыл алма кирәк.		
	Кабатлау			Үтелгән темаларны кабатлау, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		5
III	Савыт-саба					6
36		“Туган көн”	Актив сүзләр: кашык, тәлинкә.	-Кашык (тәлинкә, чынаяк) бир. -Нинди кашык (тәлинкә, чынаяк)? -Зур (кечкенә, сары, яшел, кызыл, зәңгәр). -Ничә кашык (тәлинкә, чынаяк)? -(1-10 га) кашык (тәлинкә, чынаяк). -Мә, (1-10) кашык(тәлинкә, чынаяк). -Мә, кызыл (сары, яшел, зәңгәр). чынаяк (тәлинкә, чынаяк)	Аудиоязма 30-33	
37		“Курчак Алиягә булыш”		-Нинди кашык (тәлинкә, чынаяк)? -Зур (кечкенә, сары, яшел, кызыл, зәңгәр).		
38		“ Өч аю”		Мультфильм “Өч аю”	Мультфильм	
39		“Чәй табыны әзерлибез”	Актив сүз: чынаяк	-Мә, сары чынаяк. -Мә, яшел чынаяк.	Аудиоязма 34-36	
40		“Төсле чынаяклар”	Актив сүз: зәңгәр		Аудиоязма 37	
41		“Чисталыкта-матурлык”		Мультфильм “Чисталыкта - матурлык”	Мультфильм	
	Кабатлау			Үтелгән темаларны кабатлау, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		5
IV	Киемнәр					6
42		“Туган көнгә яңа киемнәр”	Актив сүз: күлмәк	яшел (кызыл, сары, зәңгәр) күлмәк (чалбар)		
44		“Курчакны киендер”	Актив сүз: чалбар	чиста күлмәк (чалбар) матур күлмәк (чалбар)		
45		“Без киенәбез”		Мультфильм “Киемнәр кибетендә” -Оля, күлмәк (чалбар) бир. -Нинди күлмәк (чалбар)? -Сары (кызыл, яшел, зәңгәр) күлмәк (чалбар). -Ничә күлмәк (чалбар)? -Бер (1-10) күлмәк (чалбар).	Мультфильм Аудиоязма 38	
46		“Киенергә ярдәм ит”	Актив сүз: ки	-Курчак, чалбар (күлмәк) ки (сал)	Аудиоязма 39	
47		“Алия йокларга җыена”	Актив сүзләр: сал, йокла	-Оля, чалбар (күлмәк) бир. -Мә, чалбар (күлмәк). -Рәхмәт. Курчак, мә, чалбар (күлмәк) ки (сал) -Курчак, йокла	Аудиоязма 40-43	
48		“Шаян уенчыкар”		Мультфильм “Шаян уенчыклар”	Мультфильм	
	Кабатлау			Үтелгән темаларны кабатлау, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		5

V	Шәхси гигиена					3
49		“Хәерле көн”	Актив сүзләр: бит, кул, хәерле көн	-Хәерле көн. -Мә су, бит (кул) ю. -Бит (кул) чиста. -Бит (кул) чиста. -Әйе, бит (кул) чиста.	Аудиоязма 44-48	
50		“Курчак белән уйныйбыз”			Аудиоязма 48-43	
51		“Ни өчен киемнәр югалган”		Мультфильм “Ни өчен киемнәр югалган?”	Мультфильм	
	Кабатлау			Үтелгән темаларны кабатлау, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		3
VI	Өй җиһазлары					3
52		Өстәл театры “Өч аю”	Актив сүзләр: өстәл, урындык, караватт	-Зур (кечкенә) урындык (өстәл, карават). -Зур аю, мә зур карават (өстәл, урындык). -Кечкенә аю, мә кечкенә карават (өстәл, урындык)	Аудиоязма 49	
53		“Җиһазлар кибете”		-Нәрсә кирәк? -Карават (өстәл, урындык) кирәк. -Нинди карават? -Зур (кечкенә, сары, яшел, зәңгәр) карават. -Мә, зур карават. -Рәхмәт.		
54		“Маша һәм өч аю”		Мультфильм “Маша һәм өч аю”	Мультфильм	
	Кабатлау			Үтелгән темаларны кабатлау, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү		3
VII	Бәйрәм “Туган көн”					9
55		“Уенчыклар иле”нә сәяхәт			Аудиоязма 50-51	
56		“Курчакның туган көне”			Аудиоязма 52	
57		“Туган көн”		Мультфильм “Туган көн”	Мультфильм	
58		“Уйнарга яратабыз”	Актив сүз: яратам	-Мин алма (ипи, сөт, чәй, ботка, аш, кыяр, кәбестә, бәрәңге, кишер) яратам. -Мин Коля(ны) (Оля(ны) яратам. -Мин курчак(ны) (аю(ны), песи(не), эт(не), куян(ны) яратам.	Аудиоязма 53-57	
59		“Син нәрсә яратасың?”		-Нәрсә бар? -Туп (курчак) бар. -Нәрсә юк? -Туп (курчак) юк. “Бар”, “Юк” сүзләрен кулланып “Гаилә”, “Яшелчә” “Уенчыклар” темаларын кабатлау. Диалогларны кабатлау. “Кибетле” уеннары.	Аудиоязма 58	
60		“Кем, нәрсә		Мультфильм “Кем, нәрсә	Мультфильм	

		ярата?”		ярата?”		
61		“Уйный уйный үсәбез”	Актив сүз: бар. *Сөйләм үрнәге: нәрсә бар?*		Аудиоязма 59	
62		“Нәрсә бар?”			Аудиоязма 60	
63		“Бар, юк”				
	Кабатлау			Үтелгән темаларны, диалогларны кабатлау, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		4
VIII	Бәйрәм “Сабантуй					3
64		“Сабантуйга әзерләнәбез”		“Сабантуй” җырын өйрәнү	Аудиоязма 61-62	
65		“Күңелле Сабантуй уеннары”		Ел дәвамында өйрәнелгән сүзләр, сөйләм үрнәге кулланыла. “Гаилә”, “Яшелчә”, “Уенчыклар” темаларын кабатлау. “Кибетле” уеннары.	Аудиоязма 63	
66		Сабантуй бәйрәме		Мультфильм “Сабантуй бәйрәме”	Мультфильм	
	Кабатлау			Үтелгән темаларны, диалогларны кабатлау, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		6

“БЕЗ ИНДЕ ХӘЗЕР ЗУРЛАР – МӘКТӘПКӘ ИЛТӘ ЮЛЛАР”

Атнага 30 шар минутлык 2 эшчәнлек

Тема	Актив *(сөйләм үрнәге)* Сүзләр	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма, мультфильм	Сәгать Саны
1. “Әйдәгез, танышабыз”.	Актив сүз: син кем?	Уен ситуациясе: “Әйдәгез, танышабыз”	Аудиоязма 1-2.	1
2. “Хәерле көн”.	Актив сүз: хәерле көн.	-Хәерле көн, Оля (Коля). -Хәерле көн, әни (әти, бабай, әби).	Аудиоязма 3-5.	1
3.“Мияу адашкан”.		Мультфильм “Мияу адашкан”.	Мультфильм	1
4. “Син кем?”	Актив сүз: тычкан.	Уен ситуациясе: “Без шалкан утыртабыз”	Аудиоязма 6.	1
5. “Шалкан” әкиятен сәхнәләштерү	Актив сүз: бу кем?	“Шалкан” әкиятен сәхнәләштерү.	Аудиоязма 7-8.	1
6. “Аю баласы дөнья белән таныша”		Аннимацион сюжет: “Аю баласы дөнья белән таныша”	Мультфильм	1
7. “Бу нәрсә?”	Актив сүз: бу нәрсә?	-Песи нишли? -Песи йоклый.	Аудиоязма 9-10.	1
8. “Кем нишли?”	Актив сүзләр: нишли? йоклый, утыра.	-Әни нишли? -Әни утыра.	Аудиоязма 11.	1
9. “Батыр Мияу белән куркак Куянкай”.		Аннимацион сюжет: “Батыр Мияу белән куркак Куянкай”	Мультфильм	1
10. “Бу нәрсә?”	Актив сүз: бу нәрсә?	-Песи нишли? -Песи йоклый.	Аудиоязма 9-10.	1

11. “Кем нишли?”	Актив сүзләр: нишли? йоклый, утыра.	-Әни нишли? -Әни утыра.	Аудиоязма 11.	1
12.Шалкан әкияте				1
13. “Дусларны сыйлыйбыз”.	Актив сүзләр: ашый, эчә.	-Коля нишли? -Коля ашый (эчә).	Эш дәфтәре. Аудиоязма 12.	2
14. “Нишлисең?”	Актив сүзләр: нишлисең? эчәм, ашыйм.	-Мияу, нишлисең? -Ашыйм. -Акбай, нишлисең? -Эчәм.	Аудиоязма 13-14.	1
15.Кабатлау Диагностика		Үтелгән темаларны кабатлау, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		3
16. “Әйдәгез, уйныйбыз”.	Актив сүз: уйный, уйныйм.	-Оля (Коля), нишлисең? -Уйныйм.	Аудиоязма 15.	1
17. “Кунак килде”.	Актив сүз: утырам.	Ситуатив күнегү “Әби утыра” . *Аудио (17 нче кисәк).* Шул үрнәктә “утырам” сүзе башка балалар белән кабатлана.	Аудиоязма 16-18.	1
18.Мин кунакта				1
19. “Юмарт аю”.		Мультфильм “Юмарт аю”.	Мультфильм	1
20. “Кафега барабыз”.	Актив сүзләр: барам, кая барасың?	-Кая барасың? -Кафега барам.	Аудиоязма 19.	1
21. “Ашханәдә”.	Актив сүзләр: син нишлисең.	-Син нишлисең? -Мин бәрәңге ашыйм (чәй эчәм, уйныйм, барам, утырам, йоклый)	Аудиоязма 20.	1
22. Без кафеда		Мультфильм “Кафега барабыз”	Мультфильм	1
23. Дустыңны сыйла		Үтелгән темаларны кабатлау, әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		1
24. “Күңелле уеннар”.	Актив сүзләр: сикер-сикерәм.	Туп, туп Матур туп. Сикер-сикер, Матур туп.		1
25. “Күңелле уеннар”.	Актив сүзләр: сикерә, йөгерә, төлке.	Куян сикерә (йөгерә). Туп сикерә. Песи сикерә (йөгерә). Төлке сикерә (йөгерә).	Аудиоязма 21-24.	1
26 “Күңелле уеннар”.		Мультфильм “Күңелле уеннар”.	Мультфильм	1
27.“Спорт бәйрәменә әзерләнәбез”.	Актив сүзләр: йөгер-йөгерәм.	-Йөгер! Син нишлисең? -Мин йөгерәм.	Аудиоязма 25.	1
28.“Бәйрәмгә барабыз”.	Актив сүзләр: чәк-чәк, өчпочмак.	-Мин чәк-чәк ашыйм. -Мин өчпочмак ашыйм.	Аудиоязма 26-29.	1
29. “Көчлеләр, кыюлар, җитезләр”.		Мультфильм “Көчлеләр, кыюлар, җитезләр”.	Мультфильм	1
30.“Казанда спорт бәйрәме”.	Актив сүз: яшь. *Сөйләм үрнәге: сиңа ничә яшь?*	-Сиңа ничә яшь? -6 яшь.	Аудиоязма 30-32.	1
31.“Без циркта”.	Актив сүзләр: бүре, керпе.	-Мин бүре. Мин зур, матур, чиста.		1
32. “Җәнлекләр спорт бәйрәмендә”.		Мультфильм “Җәнлекләр спорт бәйрәмендә”.	Мультфильм	1
33. Кабатлау		Үтелгән темаларны кабатлау, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		4
34.“Безнең дуслар”.	Актив сүзләр:	Әтәч зур, матур	Аудиоязма 33-35.	1

	тавык, әтәч.	Тавык кечкенә, матур		
35.“Үрдәк дусларын тапты”	Актив сүз: үрдәк.	-Син кем? -Мин үрдәк.	Аудиоязма 36-37.	1
36. «Циркта».		Мультфильм «Циркта».	Мультфильм	1
37. “Акбай чана шуа”.	Актив сүзләр: чана, шуа.	Куян чана шуа.	Аудиоязма 38-39.	1
38. “Чана шуам”.	Актив сүз: шуам.	Мин чана шуам.	. Аудиоязма 40-41.	1
39. “Шаян кошлар”		Мультфильм “Шаян кошлар”.	Мультфильм	1
40. “Әйдә, бие!”	Актив сүзләр: бие, бии. *Сөйләм үрнәге: әйдә.*	-Аю, әйдә, бие!	Аудиоязма 42-43.	1
41. “Без биибез”	Актив сүз: биим.	Уен ситуациясе “Без биибез” Коля (пиктограммага карап): Мин биим.	Аудиоязма 44.	1
42. “Урманда зур концерт”.		Мультфильм “Урманда зур концерт”.	Мультфильм	1
43Кабатлау		Үтелгән темаларны кабатлау, дәфтәрләрдә эш, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		4
44.“Мияуның бүлмәсен бизибез”	Актив сүзләр: ак, кара.	-Оля кызыл шар ярата? -Юк. -Оля яшел шар ярата? -Әйе, мин яшел шар яратам.	Аудиоязма 45-48.	1
45.“Туган көнгә бүләк әзерлибез”.	Актив сүзләр: җырла, җырлыйм.	-Син нишлисең? -Мин җырлыйм.	Аудиоязма 49-51.	1
46. “Акбай туган көнгә барырга әзерләнә.		Мультфильм “Акбай туган көнгә барырга әзерләнә.	Мультфильм	1
47.“Мияуның туган көне”.	*Сөйләм үрнәге: җырлыйбыз, зур рәхмәт.*	Җырлыйбыз зур рәхмәт	Аудиоязма 52.	1
48.“Туган көн табынында”	Актив сүз: зур рәхмәт.	Уен ситуациясе “Туган көн табынында”. Уен муляжлар белән үткәрелә.	Аудиоязма 50,51,53,54.	1
49. “Мияуның туган көне”.		Мультфильм “Мияуның туган көне”.	Мультфильм	1
50.Кабатлау		Үтелгән темаларны кабатлау, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		3
51.“Күңелле сәяхәт”.	Актив сүзләр: китап укый.	Кыз китап укый.	Аудиоязма 55.	1
52.“Күңелле сәяхәт”.	Актив сүз: рәсем ясыйм. *Сөйләм үрнәге: мәктәп*	рәсем ясыйм-алма ясыйм мәктәп	Аудиоязма 56-58.	1
53.“Урман китапханәсендә”		Мультфильм “Урман китапханәсендә”.	Мультфильм	1
54. Кабатлау		Үтелгән темаларны кабатлау, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		2
55.“Күңелле сәяхәт”.	Актив сүз: укыйм. *Сөйләм үрнәге: кем укый.*	-Кем укый. -Мин укыйм.	Аудиоязма 59-62.	1
56.“Күңелле сәяхәт”		Уен ситуациясе “Мәктәптә”. Уен ситуациясе “Портфельне тутыр”.	Аудиоязма 63-67.	

		Уку-язу әсбаплары ярдәмендә оештырыла. Диалогларның мөмкинлегенә карап кыска яки үстерешле итеп төзелә.		1
57. Мультфильм “Уйный-уйный укыйбыз”.		Мультфильм “Уйный-уйный укыйбыз”.	Мультфильм	1
58. “Мәктәптә”.	*Сөйләм үрнәге: бик тәмле*	Уен ситуациясе “Ашханәдә” бик тәмле	Аудиоязма 68.	1
59. “Уку бүлмәсе”.	Актив сүз: дәфтәр.	Үстерешле диалог “Уку бүлмәсе белән танышабыз”. Үстерешле диалог “Нәрсә, нинди, ничә?” Фланелеграфта китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр рәсемнәре. *Аудио (62 нче кисәк)* *Аудио (63 нче кисәк)* “Дәфтәр” сүзе яңа сүз бирү алымнары кулланып өйрәтелә.	Балалар санынча клей. Аудиоязма 69-70.	1
60. “Урман мәктәбендә”.		Мультфильм. “Урман мәктәбендә”.	Мультфильм	1
61.Кабатлау		Үтелгән темаларны кабатлау, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		3
62.Өстәл театры “Теремкәй”.		Өстәл театры “Теремкәй” әкияте. *Аудио (64 нче кисәк*	Аудиоязма 71.	1
63.“Теремкәй” әкиятен сәхнәләштерү		“Теремкәй” әкиятен сәхнәләштерү. Терем-терем, теремкәй, Зур түгел, кечкенә. Теремкәйдә тычкан яши. Теремкәйдә куян яши. Теремкәйдә бүре яши. Теремкәйдә төлке яши. Теремкәйдә аю яши. Алар бик дус.		1
64. “Теремкәй”.		Мультфильм “Теремкәй”.	Мультфильм	1
65.Кабатлау		Үтелгән темаларны кабатлау, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		2
66. Өстәл театры “Кем нәрсә ярата?”		Өстәл театры “Кем нәрсә ярата?” *Аудио (65 нче кисәк)* -Мин ипи ятатам. Песи, син нәрсә ятатасың? -Мин сөт яратам. Сөт тәмле.	Аудиоязма 72.	1
67. “Кем нәрсә ярата?” әкиятен сәхнәләштерү		“Кем нәрсә ярата?” әкиятен сәхнәләштерү. Әкиятне тәрбияче ярдәмендә балалар күрсәтә. Балаларга рольләр бүленеп бирелә (әтәч, эт, песи, кәҗә), алар битлекләр кияләр. -Кәҗә кая? -Әнә, кәҗә кәбестә ашый. Кәҗә кәбестә ярата. -Мә, кәҗә, ботка аша. -Юк, кәбестә яратам. Кәбестә тәмле.	Аудиоязма 73.	1
68. “Кем, нәрсә ярата?”		Мультфильм “Кем, нәрсә ярата?”	Мультфильм	1
69. “Белем иленә сәяхәт”.	Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла.	Зур матур китап. Һәр битендә темалар буенча сюжетлы һәм аерым рәсемнәр. *Аудио (67 нче кисәк)* 1. Үстерешле уен “Бу кем? Нәрсә? Нинди?Нишли?” Шул үрнәктә һәр бала сөйли.	Аудиоязма 74-76.	1

70.Кабатлау		Үтелгән темаларны кабатлау, мультфильмнар карау һәм әңгәмә үткәрү, шигырьләр, җырлар өйрәнү.		2
71. “Могҗизалар кыры”		1. Уен ситуациясе “Серле хат”. *Аудио (70 нче кисәк)*	Аудиоязма 77-78.	1
72. “Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар”		Бакчада чыгарылыш кичәсе. “Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар”.		1
73.Кабатлау		Уку елы барышында өйрәнгән дәрес темаларын кабатлау: мультфильмнар карау, җырлар һәм шигырьләр өйрәнү, сәхнәләштерү.		14

2.2.Бәйрәмнәр һәм күңел ачу чаралары

Балалар бакчасында ел дәвамында төрле бәйрәмнәр, кичәләр, язучыларның туган көннәре, татар халкының милли бәйрәмнәре уздырыла. Болар “Сөмбелә”, “Нәүрүз”,“Сабантуй”; Г.Тукай, М.Җәлил, А.Алиш һәм башка язучыларның туган көннәре һ.б. бәйрәмнәр. Балаларда матурлыкны тоя, күрә белү сәләтен устерүдә, туган якны ярату, халкыбызның гореф-гадәтләренә, йолаларына, милли бәйрәмнәренә ихтирам тәрбияләүдә халык педагогикасы чараларының йогынтысы зур. Тик балаларны халык авыз иҗаты белән таныштырганда тәрбияче яисә эти-әни аны матур, тәэсирле итеп укырга яисә сөйләргә тиеш**.** Болардан тыш халык авыз иҗаты җәүһәрләре - экиятләр, мәкаль-әйтемнәр, сынамышлар,табышмаклар,балалар уеннары, фольклор әсәрләрен куллану зур әһәмияткә ия.Бәйрәмнәр – халыкны милләт итеп берләштерә торган чараларның берсе. Шул фикерне истә тотып, шушы юнәлештә бәйрәмнәр үткәрү матур традициягә әйләнде. Һәр бәйрәм ахырында төрле милли ризыклар белән чәй эчү оештырыла. Мондый чаралардан балалар да, олылар да бик канәгать кала, шуңа алар һәр кичәне, бәйрәмне көтеп ала, үзләре дә бик теләп катнаша.

№	Бәйрәмнең исеме	Үткәрү вакыты
1.	“Сөмбелә” бәйрәме.	Октябрь
2.	Халык-ара туган тел көненә багышланган бәйрәм.	Февраль.
3.	“Карга боткасы!”	Март.
4.	“Тукай безнең йөрәкләрдә”.	Апрель.
5.	“Сабан туе - хезмәт туе”.Татар халкының милли бәйрәме.	Июнь.

2.3. Балалар белән эш. Работа с детьми.

№	Наименование	Дата проведения	Ответственный	Итоговый документ
1.	Использовать УМК “Татарча сөйләшәбез” в работе с детьми 4-7 лет по обучению татарскому языку.	Сентябрь - май.	Воспитатель (по обучению детей татарскому языку) Мугинова.М.Т	Конспекты, методички, Анимационные сюжеты.

2.	Продолжать проводить обучение детей татарскому языку, используя в работе УМК, инновационные методики, современные развивающие технологии, пиктограммы, перфокарты. Магнитную доску и магнитные картинки.	Сентябрь - май.	Воспитатель (по обучению детей татарскому языку) Мугинова.М.Т	ООД и в режимных моментах.
3.	Проводить диагностику усвоения программного материала детьми средней, старшей, подготовительной группы.	Октябрь 2023года. Январь - апрель 2024года.(ср гр)	Воспитатель (по обучению детей татарскому языку) Мугинова.МТ.	Мониторинг качества знаний детей.
4.	Коррекционная и индивидуальная работа с детьми.	Сентябрь - май.	Воспитатель (по обучению детей татарскому языку) Мугинова.МТ.	
5.	Выявление одаренных детей и привлечение к участию в конкурсах и праздниках различного уровня.	Сентябрь - май.	Воспитатель (по обучению детей татарскому языку) Мугинова.МТ.	Грамоты, сертификаты
6.	Организовать и провести праздники, развлечения и другие мероприятия по ознакомлению с традициями, культурой и бытом татарского народа и народов РТ.	Сентябрь - май.	Воспитатель (по обучению детей татарскому языку) Мугинова.МТ. ГаниеваЗ.Р.музруководитель. Воспитатели	Сценарии праздников, фотовыставки
7.	Участвовать во всех городских мероприятиях, конкурсах.	Сентябрь - май.	Воспитатель (по обучению детей татарскому языку) Мугинова.МТ.	Грамоты, сертификаты
8.	Неделя Тукаю посвящается: Выставка рисунков «По произведением Тукая» Просмотр мультфильмов. Чтение стихов.	апрель Ко дню рождения Г. Тукая.	Воспитатель (по обучению детей татарскому языку) Мугинова.МТ. воспитатели	фотовыставки,
9.	Внутри садовская олимпиада для детей «Я говорю по-татарски»	Февраль	Воспитатель (по обучению детей татарскому языку) Мугинова.МТ.	Протоколы. Грамоты.
10	Экскурсии в краеведческий музей подготовительная группа.	Сентябрь	Мугинова.М.Т Воспитатели групп.	Фотоотчет.
11.	Развлечения: «Международный день родного языка». «По следам Тукая» “Карга боткасы” «Сабантуй»	Февраль Апрель март июнь	Воспитатель (по обучению детей татарскому языку) Муз. Рук-ль. Воспитатели.	Сценарии праздников, фотовыставки

12.	Проект» Их тәмле бигрәк тәмле бәрәнге”с старшими дошкольниками группа “Цветочки”	Сентябрь-ноябрь	Мугинова.М.Т. Воспитатели группы.	Презентация Проекта. Выстовки.
13	Участие в конкурсе многонациональный Лениногорск	В течение года.	Участники дети Воспитатели Муз руководитель	На сайте. Фото и видео материал.
14	Знатоки татарского языка среди подготовительных детей. Звездочки и Светлячки.	Январь.	Мугинова.М.Т	Фото отчет
15	Участие в муниципальном конкурсе «Саяр» подготовительные группы.	октябрь	Мугинова.М.Т Ганиеева.З.Р. Воспитатели.	Видеосьемка.

Тәрбиячеләр белән эш.
Работа с педагогами. Методическая работа.

№	**Наименование**	**Дата проведения**	**Ответственный**	**Итоговый документ**
1.	Повышение компетенции педагогических работников в области обучения до-школьников татарскому языку, создания развивающей языковой среды Обучение русскоязычных педагогов по проекту «Язык души моей»	в течение года 1 раза в месяц	Воспитатель (по обучению детей татарскому языку) Мугинова.М.Т.	тетрадь посещаемости, фотоотчёты
2.	Ознакомить молодых педагогов «О государственных языках РТ и других языках в Республике Татарстан», организовать консультацию по требованиям к уголку «Туган җирем Татарстан»с педагогами.	Сентябрь – май 2023-2024года.	Воспитатель (по обучению детей татарскому языку Мугинова.М.Т	
3.	Использовать новые образовательные технологии, мультимедийные ресурсы нового поколения в работе с детьми 4-7 лет по обучению татарскому языку, организовать консультацию для воспитателей средних групп.	В течение года.	Воспитатель (по обучению детей татарскому языку) Мугинова.М.Т	Консультации, информации для стендов
4	Работа творческой группы по реализации проекта.	Течение года	Творческая группа.	
5.	Конкурс «Я и мои дети говорят по-татарски»	Ноябрь2023г	Русскоязычные воспитатели. МугиноваМ.Т Китова. Г.М.	
6.	Подготовка и показ сказки с персоналом.	Апрель.	Мугинова.М.Т	Фото и видео отчет.

7.	Консультация «Приобщение к национальной культуре.	ноябрь	Мугинова.М.Т.	конспект
9	Консультация	Декабрь	Мугинова.М.Т	Конспект.
10	Семинар практикум для воспитателей. Требования к национальным уголкам.(по возрасту)	Октябрь	Воспитатель (по обучению детей татарскому языку)	Консультации Беседы.
11	Уч		Мугинова.М,Т.	

Ата-аналарбелән эш. Работа с родителями.

1.	Род собрание УМК по обучению дошкольников татарскому языку. Добровольность изучения татарского языка.	В течение года.	Заведующий Воспитатель (по обучению детей татарскому языку) Воспитатели групп.	заявления
2.	Консультации, беседы с родителями по обучению детей татарскому, родному языку.	В течение года 2023-24года.	Воспитатель (по обучению детей татарскому языку)	Консультации
3.	Выступления на родительских собраниях по теме: - «Игровые приемы обучения дошкольников татарскому языку».	Сентябрь - май.	Воспитатель (по обучению детей татарскому языку)	Протокол родительского собрания, фотоотчёт

4	информация об УМК; - словарный минимум, который должны освоить дети данного возраста; - информация о сайтах, где родители смогут найти необходимый материал по обучению двум государственным языкам РТ для семейного просмотра и общение среди членов семьи домашних условиях	В течение года	Воспитатели групп	
5.	Беседы с родителями детей младших групп ДОУ о необходимости привития любви к своему родному – татарскому языку.	Сентябрь - май.	Воспитатель (по обучению детей татарскому языку)	Беседы
6.	Организация и проведение праздников, развлечений и других мероприятий по ознакомлению с традициями, культурой и бытом татарского народа и народов РТ.	В течение года		
7.	Электронная рассылка для самостоятельного изучения «Эффективные модели образовательной дея-тельности в ДОУ с использованием УМК»	Течение года	Ст. воспитатель Воспитатели ДОУ.	Консультации, стенды на раздевалках, сайт ДОУ
8	Консультация для родителей» Как помочь вашему ребенку в изучении татарского языка»	Ноябрь. В течение года	Мугинова.М.Т Мугинова.М.Т	Консультация.
9	Совместное мероприятие с социум центральная библиотека.		Мугинова.М.Т Гордеева. З.Г. Ганиева.З.Р. Шамсуарова.Л.Т	
10	Пополнение материалом мини музея детского сада.	В течение года	Мугинова.М.Т. Воспитатели групп.	

2.7. Татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү, коррекция эше

Тикшерү үткәрү буенча киңәшләр.

Балаларның татар телендә аңлау һәм сөйләшә (аралаша) белү күнекмәләрен уку елы башында (октябрь ае) һәм уку елы ахырында (апрель аенда) тикшерелә. Уртанчылар төркеме балалары белән тикшерү уку елы ахырында үткәрелә. Уку елы уртасындатематик тикшерү (декабрь, январь) үткәрергә мөмкин.

Тикшерүне һәр бала белән аерым, 1–2 бала катнашында, ә йомгаклау эшчәнлеге булганда барлык балалар белән бергә дә үткәрергә була. Тикшерү вакыты 10-15 минутан артмаска тиеш.

Биремнәр балаларның яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып үткәрелә, уен-бирем рус телендә аңлатыла. Биремнәр мавыктыргыч һәм кызыклы булырга тиеш. Сораулар ачык, төгәл итеп, интонация белән бирелә. Тикшерүче балаларның җавабын тыңлаганда елмаеп, кирәк булса җавапны дөресләп, бала әйтә алмаганда булышырга тиеш.

Тикшерү барышында яңа материал бирелми. Тикшерүне эш дәфтәрләре, таратма, күрсәтмә рәсемнәр, интерактив тактада, проекцион техника экранында уеннар кулланып үткәрергә дә була.

Биремнәр, уеннар өчен кирәк булган күрсәтмәлелек алдан әзерләнеп куелган булырга тиеш. Тикшерүче һәр биремгә аерым балл куеп бара. Тикшерү ахырында баллар саны кушыла һәм 5 кә бүленә. Шулай итеп, гомуми нәтиҗә ясала.

Уку елы ахырында уртанчылар, уку елы башында зурлар төркеме балаларының
“Минем өем” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.

№	Балаларның исем, фамилиясе	Сүз байлыгы		Бәйләнешле сөйләм		
		“Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла) Якын кешеләрне атый “Гаилә” темасы буенча	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”)	Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч)	Тирә - юньдәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкарь иү, раслау)
1.	Коля					
2.	Оля					
3.	.....					
4.	.....					

Нәтиҗәләрне билгеләү

Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

1. Дидактик уен. "Бу кем?"(Iвариант)

(Лексика: әти, әни, кыз, малай, әби, бабай)

Уен эчтәлеге: Өй рәсеме. Өй тирәсендә гаилә әгъзалары рәсемнәре (комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр). Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый: Бу кем? ("Әни"...).

2. Дидиктик уен "Кем юк?" (II вариант)

(Лексика: әти, әни, кыз, малай, әби, бабай)

Уен эчтәлеге: Уен шул ук рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче бер рәсемне алып куя. Баладан сорый: "Кем юк?" ("Әби"...)

Уенны интерактив тактада, проекцион техника экранында, бала белән бала арасында диалог формасында да үткәрергә була.

3.Дидактик уен "Кәрзиндә нәрсә бар?"

(Лексика: ипи, алма, сөт, чәй)

Уен эчтәлеге: Мияу кәрзин белән ашамлыклар алып килгән. Мияу ашамлык муляжларына күрсәтә, исемен сорый: "Бу нәрсә?" ("Алма"...)

4.Дидактик уен "Нәрсә юк?"

(Лексика: ипи, алма, сөт, чәй)

Уен эчтәлеге: Мияу бер ашамлык муляжын яшереп куя: "Нәрсә юк?". Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. ("Алма"...)Уенны рәсемнәр кулланып та үткәреп була.

5.Дидактик уен "Мин әйтәм, син күрсәт һәм әйт"

(Лексика: әти, әни, кыз, малай, әби, бабай, куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи, ипи, алма, сөт, чәй).

Уен эчтәлеге: Балага уенчык яисә уенчык рәсемнәре бирелә. Бала, тәрбияче әйткән уенчыкны яисә уенчык рәсемен табып күрсәтергә һәм исемен кабатлап әйтергә тиеш.

6.Дидактик уен "Исемен әйтсәң бирәм"

(Лексика: әти, әни, кыз, малай, әби, бабай, куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи, ипи, алма, сөт, чәй).

Уен эчтәлеге: Өстәлдә уенчыклар яисә рәсемнәр. Тәрбияче балага уенчыкны (рәсемне) күрсәтә, сорый: "Бу нәрсә?" - "Алма"... ; "Бу кем?" - "Әти"... Бала дөрес җавап бирсә, аңа уенчыклар, яисә таратма рәсемнәр бирелә.

7.Дидактик уен "Серле янчык"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Уен эчтәлеге: Балага уенчыклар күрсәтелә, исемнәрен әйтеп янчыкка салына. Бала янчыктагы уенчыкны капшап исемен әйтә, алып күрсәтә.

8.Дидактик уен "Әйе-юк"

Сүзнең дөрес үзләштерелүен тикшерү йөзеннән (аңлап яки аңламыйча әйтү) төрле вариантта сораулар бирелә: "Бу нәрсә?"- "Аю"...; "Бу аю?" - "Әйе, аю"...; "Бу куян?"-"Юк, песи"...

Югары балл (2,7-3) — сүз байлыгы җитәрлек, уенчык, әйберләрне үзлектән, аңлап дөрес күрсәтә, исемнәрен әйтә.

Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-1,9) - аңлый, русча җавап бирә.

1. **Ягымлы сүзләр куллану ("Исәнме", "Исәнмесез", "Сау бул" , "Сау булыгыз", "Рәхмәт", "Хәлләр ничек?")**

1.Ситуатив күнегүләр.

а)"Куян аюга кунакка килә". Ул ишектән кергәндә аюга нәрсә әйтә? (Ничек исәнләшә?) - "Исәнме аю".

б)"Куян аюда кунакта булды". Ишектән чыгып киткәндә куян аю белән ничек саубуллаша? (Нәрсә әйтә?) - "Сау бул, аю".

в) "Акбайга ("Мияуга", "Курчакка", "Дустына") уенчык бүләк ит".

2. Уен ситуациясе "Кунак сыйлау". Акбайда (Мияуда) кунакта.

Уен эчтәлеге: Тәрбияче Акбай (Мияу) ролендә. Ул баланы, ашамлык, җиләк-җимеш (алма, груша, банан һ.б.) муляжлары белән "сыйлый". Тәрбияче баланың "рәхмәт" әйтә белүен билгели.

3.Уен ситуациясе "Дустыңны сыйла". Балаларны парлаштырып бер-берсе белән исәнләшеп, хәлләрен сорап, сыйларга тәкъдим итү. Рәхмәт әйтә белүләрен билгеләү.

Югары балл (2,7-3) - бала ситуацияләрдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.
Уртача балл (2-2.6) - тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.
Уртачадан түбән (1-1,9) - аңлый, сорауга җавапны русча әйтә.

3.Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, ю, аша, эч, уйна)

1. Сүзле уен "Мин әйтәм - син эшлә" ("Командир").

2. Сүзле уен "Шаян уенчыклар". (Уен баланың боерыкларны аңлы рәвештә үтәвен тикшерү өчен бирелә. Уенның эчтәлеге: Тәрбияче уенчыкка боерык бирә, мәсәлән: Утыр! Ә уенчык "ашый" башлый. Бала боерыкны дөрес итеп үтәп күрсәтә).

Югары дәрәҗә (2,7-3) - бала боерыкны аңлап, дөрес үти.
Уртача дәрәҗә (2-2,6) - ялгыша.
Уртачадан түбән дәрәҗә (1-1,9) - татарча аңламый, боерыкларны үтәми.

4.Тирә-юньдәге предметларның сыйфат билгеләрен, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.

1.Дидактик уен "Уенчык нинди?".

(Лексика: зур, кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур).

Уен эчтәлеге: Уенчыклар күрсәтелә. Тәрбияченең "Нинди?" соравына бала уенчыкны сыйфат билгесе белән атарга тиеш.

-Нинди курчак? - Зур (кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур) курчак.

2.Дидактик уен"Тап, күрсәт һәм әйт".

(Лексика: чиста, пычрак).

Уен эчтәлеге: Комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче әйткән рәсемне бала табып күрсәтә, әйтә. ("Чиста туп", "Пычрак аю"...).

3.Дидактик уен "Курчакка бүләк".

(Лексика: зур, кечкенә).

Уен эчтәлеге: Тәрбияче зур курчакка - зур туп, кечкенә курчакка- кечкенә туп бүләк итәргә куша." Мә, зур туп ", "Мә, кечкенә туп".

4.Дидактик уен "Дөрес сана".

Санау күнекмәләрен билгеләү (1-5 кадәр). Тәрбияче уенчыклар, муляжлар санарга тәкъдим итә. Төркемдәге балаларны да санарга була. "Ничә малай?", "Ничә кыз?".

5.Дидактик уен "Ничә?".

Санау күнекмәләрен тикшерү өчен шулай ук, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәрне дә кулланып була.

- Ничә туп? - Биш туп.

6. Сюжетлы-рольле уен: "Сыйлыйм".
(Лексика: тәмле)
- Оля, мә ипи, аша. Ипи тәмле(ме)?
- Әйе, ипи тәмле.

Югары дәрәҗә (2,7-3)- әйберләрнең сыйфат билгеләрен, күләмен исем белән кушып дөрес әйтә.

Уртача дәрәҗә (2-2,6) - 1-2 билгесен әйтә.

Уртачадан түбән дәрәҗә (1-1,9) - әйберләрнең билгеләрен, күләмен рус телендә әйтә.

5.Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу,

тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау).

1.Уен ситуациясе "Әйдәгез танышабыз".

Уен эчтәлеге: "Син кем?" соравына аңлап җавап бирүе билгеләнә.

К нам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться:

- Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? - Мин Оля (Коля).

- Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? - Юк, мин малай (әйе, мин кыз).

2.Уен ситуациясе "Кунак каршылыйбыз ".

а) Тәрбияче: К нам идут гости.
Спроси. "Кто там?". "Кем анда?"- Мин әби (бабай).
Позови бабушку (дедушку). -Әби (бабай) кил монда.
Поздоровайся с бабушкой (дедушкой) - Исәнме,әби (бабай).
Спроси у бабушки (дедушки) "Как дела?"- Әби (бабай) хәлләр ничек?- Әйбәт, рәхмәт.
Предложи бабушке (дедушке) сесть. - Әби (бабай) утыр.
Предложи бабушке (дедушке) пить чай. - Мә, чәй, эч.
Скажи: "До свидания!" Сау бул, әби! (бабай).
б) Балага "кунак" белән исәнләшергә, хәлен сорарга, чакырып утыртырга, сыйларга ("аша, эч") һәм саубуллашырга тәкъдим ителә.
3.Уен ситуациясе "Кунакларны сыйла".
Угости Акбай хлебом, Мияу молоком.
-Мә, Акбай ипи, аша. - Рәхмәт.
-Мә, Мияу сөт, эч. - Рәхмәт.
Эш дәфтәрендәге 16 нчы биремне кулланып була.

4.Уен ситуациясе "Бер - береңне сыйла ".

(Ашамлык муляжлары кулланып)

"Угости яблоком". - Мә, алма, аша.- Рәхмәт.
"Спроси, яблоко вкусное?" - Алма тәмле?- Әйе, тәмле.
Эш дәфтәрендәге 6 нчы биремне кулланып була.

5.Уен ситуациясе "Уенчыклар илендә"

Ты пришел в магазин игрушек. Попроси игрушку, которая тебе нравится.
-Куян бир (әле).- Рәхмәт.
Предложи поиграть с игрушкой. - Мә, туп, уйна. - Рәхмәт.
Позови друга, предложи помыть игрушку. -Коля, кил монда.- Мә, туп, ю.
6. Поменяйтесь игрушками. Попроси у друга игрушку, предложи ему свою .
- Коля, туп бир - Мә, туп.
- Рәхмәт.
Югары дәрәҗә (2,7-3) - аралаша, сөйләм күнекмәләрен актив куллана.
Уртача дәрәҗә (2-2,6) - тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәҗә (1-1,9) - аңлый, русча җавап бирә.

“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү

№	Балаларның исем, фамилиясе	Сүз байлыгы		Бәйләнешле сөйләм		
		“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”. “исәнмесез”, “ сау булыгыз”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)
1.	Коля					
2.	Оля					
3.	.....					
4.	.....					
Нәтиҗәләрне билгеләү						

Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

1.Дидактик уен “Бу нәрсә?”
(Лексика: аш, ботка, кашык, тәлинкә, чынаяк).
Уен эчтәлеге: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый: - Бу нәрсә? – Аш (Бу аш).
2.Дидактик уен “Кәрзиндә нәрсә бар?”
(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).
Уен эчтәлеге: Куян кәрзин белән яшелчәләр һәм җиләк-җимеш алып килгән. Куян сорый: - Нәрсә бар? – Кәбестә.
3.Дидактик уен “Нәрсә юк?”.
(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).
Куян бер яшелчә муляжын яшереп куя. Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш.
- Нәрсә юк? – Кишер юк. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.
4.Дидактик уен “Дөресен әйт”.
(Лексика: күлмәк, чалбар, сарафан, өстәл, урындык, карават).
Уен эчтәлеге: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрне атый һәм күрсәтә.

Югары балл (2,7-3) — сүз байлыгы җитәрлек, яшелчәләр, савыт-сабалар, киемнәр, өй җиһазлары атамаларын аңлап дөрес күрсәтә, исемнәрен әйтә һәм куелган сорауларга җавап бирә.

Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-1,9) - аңлый, русча җавап бирә.

2. Ягымлы сүзләр куллану

(“Исәнме”, “Сау бул”, “Рәхмәт”, “Исәнмесез”,

“ Сау булыгыз”, “Хәлләр ничек?”).

***Ситуатив күнегүләр* (уртанчылар төркемендәге ягымлы сүзләр бүлеген кара):**

Поздоровайся с Акбаем.

Спроси как дела у Акбая.

Скажи спасибо Акбаю.

Попрощайся с Акбаем.

Поздоровайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

Попрощайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

Югары балл (2,7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – уен ситуацияләрен тәрбияче ярдәмендә төзи.

Уртачадан түбән балл (1-1,9) – аңлый, җавап бирә алмый.

3. Боерыкны бирә белү (кил, утыр, йокла, уйна, ю, аша, эч, ки, сал).

(Лексика: кил, утыр, йокла, ю, аша, эч, уйна, ки, сал).

Уен эчтәлеге: Балаларның боерыкларны бирә белү күнекмәләрен тикшерү. Балалар бер-берсенә боерык бирәләр. Саша, аша! – Саша ашау хәрәкәтләре күрсәтә. Алга таба Саша үзе башка балага боерык бирә һәм шундый тәртиптә дәвам итеЛә.

Югары балл (2,7-3) – 8-9 сүз.
Уртача балл (2-2.6) – 5-6 сүз.
Уртачадан түбән (1-1,9)– 1-2 сүз.

4. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

1.Сюжетлы-рольле уен “Кибет”

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла. Өч төп сорауны куя белүләре тикшерелә. Уен яшелчә, киемнәр, савыт-саба, өй җиһазлары рәсемнәре кулланып үткәрелә.

2.Дидактик уен “Нинди?”.

(Лексика: нинди? кызыл, сары, яшел, зәңгәр).

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

Әйберләрне билгесен ачыклау өчен бирелә торган сорауга аңлап җавап бирү һәм ул сорауларны үзлектән куя белү.

3.Дидактик уен “Ничә?”.

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

4.Дидактик уен “Дөрес сана”.

Тәрбияче уенчыклар, муляжлар, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәрне санарга тәкъдим итә. Балалар бер-берсенә “Ничә...?” соравын куялар һәм җавап бирәләр. Шулай ук, сорауны тәрбияче үзе дә бирә ала. “Ничә...?”.

Югары балл (2,7-3) – диалогта 3 сорауны да аңлап куллана.

Уртача балл (2-2.6) – диалогта 2 сорауны аңлап куллана.

Уртачадан түбән (1-1,9)– диалогта 1 сорауны аңлап куллана.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау).

1.Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”.

“Син кем?” соравына аңлап җавап бирүләре билгеләнә.
К вам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться:
- Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? - Мин Оля яки Коля.
- Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? - Юк, мин малай.

<u>2.Уен ситуациясе “Кунак каршылыйбыз”.</u>
К нам идут гости. Спроси. “Кто там?”. - Кем анда? - Мин Акбай.
Позови Акбая. - Акбай, кил монда.
У Акбая сегодня день рождение. Подари свою игрушку:
-Акбай, мә кызыл туп. - Рәхмәт.
Угости гостей супом или кашей. - Мә, аш (ботка) (аша).
Что бы сьесть угощение попроси ложку.
- Кашык бир. - Нинди кашык?
- Зур, матур, зәңгәр кашык. - Рәхмәт.

<u>3.Уен ситуациясе “Кибеттә”.</u>
Бала белән бала аралашуы тикшерелә.
- Исәнме! – Исәнме!
- Хәлләр ничек? - Әйбәт, рәхмәт.
- Хәлләр ничек? - Әйбәт, рәхмәт.
- Аю бир (әле). - Нинди аю?
- Зур аю, чиста аю, матур аю.
- Ничә? - Ике аю.
- Мә, ике аю. - Рәхмәт.
- Сау бул. - Сау бул.

<u>Югары балл (2,7-3)</u> – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.
<u>Уртача балл (2-2,6)</u> – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
<u>Уртачадан түбән (1-1,9)</u> – аңлый, русча җавап бирә.

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча
татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.

<table>
<tr><td rowspan="2">№</td><td rowspan="2">Балаларның исем, фамилиясе</td><td colspan="2">Сүз байлыгы</td><td colspan="3">Бәйләнешле сөйләм</td></tr>
<tr><td>“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)</td><td>Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “исәнмесез”, “сау бул”, “сау булыгыз”, “рәхмәт”, “зур рәхмәт”, “хәерле көн”,“хәлләр ничек?”, “әйбәт”)</td><td>Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, җырла, йөгер, йокла)</td><td>Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)</td><td>Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь иү, раслау)</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>Коля</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Оля</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>3.</td><td>.....</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>4.</td><td>.....</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="7">Нәтиҗәләрне билгеләү</td></tr>
<tr><td colspan="3">Югары дәрәҗә
2,7 дән 3 кә кадәр</td><td colspan="4">Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.</td></tr>
</table>

Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

1.Дидактик уен “Бу нәрсә?”

(Лексика: тычкан, бүре, төлке, керпе, тавык, әтәч, үрдәк).

Уен эчтәлеге: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? – Бүре (Бу бүре).

2.Дидактик уен “Портфельдә нәрсә бар?”

(Лексика: китап, дәфтәр, рәсем, карандаш һ.б.).

Уен эчтәлеге: Тәрбияче портфельдән рәсемнәр яки предмет алып күрсәтә, исемен сорый: - Портфельдә нәрсә бар?- Дәфтәр бар.

3.Дидактик уен “Портфельдә нәрсә юк?”

(Лексика: китап, дәфтәр, рәсем, карандаш һ.б.).

Уен эчтәлеге: Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4.Дидактик уен “Дөресен әйт”

(Лексика: чәк- чәк, өчпочмак, бәрәңге, аш, ботка).

Уен эчтәлеге: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрне атый.

Югары балл (2,7-3) — 10-12 сүз.

Уртача балл (2-2,6) – 7-9 сүз.

Уртачадан түбән балл (1-1,9) – 1-6 сүз.

2. Ягымлы сүзләр куллану

(“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Зур рәхмәт”, “Хәерле көн”,“Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”)

1.Ситуатив күнегү:

Телефоннан сөйләшү.

Югары балл (2,7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-1,9) – аңлый, сорауларга җавапны русча бирә.

2. **Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал, йөгер, бие, җырла, йокла).**

Дидактик уен: “Командир”

(Лексика: кил, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал, йөгер, бие, җырла, йокла).

Уен эчтәлеге: Бер бала икенче балага боерык бирә. Мәсәлән:

-Коля, сикер! (Коля сикереп күрсәтә).

-Коля, син нишлисең?(Колядан сорый) – Мин сикерәм.

-Коля нишли?(Башка баладан сорый) –Коля сикерә.

Югары балл (2,7-3) — 11-13 сүз белән боерык бирә, син нишлисең, нишли сорауларын бирә белә.

Уртача балл (2-2,6) – бары боерык бирә, сорауларны куя алмый.

Уртачадан түбән балл (1-1,9) – 1-5 сүз белән боерык бирә, сорауларны русча әйтә.

3. **Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү.**

(Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Нишлисең? (Син нишлисең?) Ничә яшь? (Сиңа ничә яшь?) Кая барасың?)

1.Уен ситуацияләре:

а) “Кибет” (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)

б) “Телефоннан сөйләшү” (Кая барасың? Нишлисең? (Син нишлисең?))

в) “Танышу” (Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Ничә яшь? (Сиңа ничә яшь?))

2.<u>Сюжетлы-рольле уен “Кибет”</u>

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

Уен эчтәлеге: Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куллана белүләре тикшерелә.Уен яшелчә, киемнәр, савыт-саба, өй җиһазлары, йорт кошлары, уенчык рәсемнәре кулланып үткәрелә.

<u>3.Дидактик уен “Нинди?”.</u>
(Лексика: кызыл, сары, яшел, зәңгәр, ак, кара).

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

<u>4.Дидактик уен “Сана”.</u>

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

<u>Югары балл (2,7-3)</u> – сорауларны аңлап куллана**.**
<u>Уртача балл (2-2,6)</u> – аңлый, тәрбияче ярдәме белән куллана**.**
<u>Уртачадан түбән (1-1,9)</u>– русча җавап бирә.

4. **Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)**
<u>1.Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”</u>
- Исәнмесез. Син кем? - (Мин Оля яки Коля).
- Мин кыз. Син кыз? - (Юк, мин малай).
- Сиңа ничә яшь?- (6 (7) яшь).

<u>2.Уен ситуациясе “Телефоннан сөйләшү”.</u>
Диалогны сан, сыйфат, күләм берәмлеге кертеп баетырга була.

- Исәнме. Хәлләр ничек?

- Әйбәт.

- Нишлисең?

- Мин уйныйм. Син нишлисең?

- Мин ашыйм (биим, утырам, сикерәм, эчәм, уйныйм, йөгерәм, җырлыйм, йоклыйм, барам, шуам, рәсем ясыйм, укыйм).

- Нәрсә?

- Алма ашыйм.

- Алма тәмле(ме)?

- Әйе, алма тәмле.

- Сау бул.

<u>3.Уен ситуациясе “Кая барасың?”</u>

(Лексика: мәктәп, кафе, цирк һ.б.)

- Исәнме! Хәлләр ничек?

- Әйбәт, рәхмәт.

- Кая барасың?

- Кафега барам.

- Кафеда нәрсә бар?

- (ашамлыклар атарга мөмкин)

- Саша нишли?

- Саша бәрәңге ашый.

4.***<u>Ситуатив күнегү.</u>***

Спроси: что ты делаешь?

- Син нишлисең?

- Мин ашыйм (биим, утырам, сикерәм, эчәм, уйныйм, йөгерәм, җырлыйм, йоклыйм, барам, шуам, рәсем ясыйм, укыйм).

<u>Югары балл (2,7-3)</u> – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

<u>Уртача балл (2-2,6)</u> – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
<u>Уртачадан түбән (1-1,9)</u>– аңлый, русча җавап

2.8. Коррекцион эш

<u>Максат:</u> 4-7 яшьлек балаларга ана һәм татар теле өйрәткәндә, программа материалын авыр үзләштергән балалар белән коррекция эше алып бару.

Диагностика нәтиҗәләренә карап, һәр бала белән эшләү өчен бурычлар билгеләнә. Программа материалын түбән дәрәҗәдә үзләштергән балалар белән эшләү өчен коррекция планы төзелә, сүзле, дидактик, сюжетлы - рольле уеннар, эш төрләре, үткәрү алымнары билгеләнә.

Уеннарны үткәрү алымнары :

1.Тәрбияче үзе уеннарны өйрәнә.
2.Балаларны проблемалар белән таныштыра, нинди максат куелганын аңлата, юнәлеш бирә.
3.Проблема һәм максат балаларның яшь үзенчәлекләренә туры килергә тиеш. Тәрбиячегә максатны кыска, аңлаешлы итеп аңлатырга кирәк. Бала үзенең ни эшләргә тиеш икәнен аңласын.
4.Балалар кайбер урында ялгышса, тәрбияче балага әйтеп җибәрә.
5.Уен тәмамлангач пауза ясарга, авыр халәттән чыгарга, нәтиҗә ясарга.
6.Анализ вакытында баланың игътибарын эмонациональ халәтенә карап билгелиләр (нәрсә ошады, нәрсә авыр булды, ситуация ничек үзгәрде, нәтиҗә нинди?) Иң мөһиме бала уеннан зур канәгатьләнү алырга тиеш.

«Минем өем» проекты буенча коррекция эше

Үткәрү вакы-ты	№	Сораулар, биремнәр	Уеннар, күнегүләр, биремнәр	Төркем №	Баланың исеме фамилиясе
Октябрь	1.	“Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. Бу кем? Бу нәрсә? сорауларына җавап бирү.	1.Дидактик уен “Матур өйдә кем яши?” 2.Дидактик уен “Кем юк” (әйе – юк). 3.Дид.уен “Исемен әйтсәң бирәм” (гаилә әгъзалары, уенчыклар).		
Ноябрь	2.	Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Исәнмесез” , “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”)	1.Ситуатив күнегү “Куян аюга кунакка килә”. 2. Ситуатив күнегү "Кунак сыйлау". 3. Ситуатив күнегү "Дустыңны сыйла".		
Декабрь Январь	3.	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, йокла, уйна, ю, аша, эч)	1.Дид.уен: “Командир”. 2.Дид.уен «Мин әйтәм – син эшлә» 3. «Шаян уенчыклар»		
Февраль Март	4.	Тирә - юньдәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.	1.Дид. уен “Бу нәрсә, ничә?”. 2.Уен ситуациясе: “Курчакка бүләк”(зур – кечкенә) 3.Дид.уен “Дөрес сана”.		
Март Апрель	5.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)	1.Уен ситуациясе “Әйдә, танышыйк”. 2.Уен ситуациясе “Кунак каршылау”. 3.Уен ситуациясе “Кунак сыйлау”. 4.”Уенчык сорап ал”.		
Май		Татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү			

“Уйный-уйный үсәбез”проекты буенча коррекция эше

Үткәрү вакы-ты	№	Сораулар, биремнәр	Уеннар, күнегүләр, биремнәр	Төркем №	Баланың исеме фамилиясе

Октябрь	1.	“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. Бу кем? Бу нәрсә? Нинди? Ничә? сорауларына җавап бирү.	1.Дидактик уен “Бу нәрсә?” 2.Дидактик уен “Бу кем?” 3.Дидактик уен “Нинди? Ничә?” 4.Дидактик уен “Дөресен әйт” 5.Дидактик уен “Кем юк”.		
Ноябрь	2.	Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Хәерле көн”,“Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”).	1.Ситуатив күнегү: “Яшелчәләр кибете”. 2. Ситуатив күнегү: «Телефоннан сөйләшү». 3.Уен ситуациясе "Дустыңны сыйла".		
Декабрь Январь	3.	“Төсләр дөньясында” Боерыкны бирә белү (кил монда, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, йокла)	1. «Мияу-мияу нинди?» 2.Дид.уен «Командир». 3.Дид.уен «Мин әйтәм – син эшлә» 4. «Шаян уенчыклар»		
Февраль Март	4.	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. Киемнәрне, савыт-сабаларны, йорт җиһазларын ныгыту (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә?)	1.Сюжетлы-рольле уен “Киемнәр кибете” 2.С/рольле уен “Савыт-саба кибете”. С/рольле уен “Супермаркет” 3.Сюжетлы-рольле уен: «Туган көн». Дид.уен «Парын тап» (төсләр)		
Март Апрель	5.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау).	1.Уен ситуациясе “Таныш булыйк”. 2.Уен ситуациясе “Кәрзиндә нәрсә бар”. 3.Уен ситуациясе “Куяннарга киенергә булыш”. 4.Уен ситуациясе “Аюлар яңа өйгә күчә, булыш” 5. Уен ситуациясе «Савыт-сабалар бүләк итәбез».		
Май		Татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.			

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча коррекция эше

Үткәрү вакы-ты	**№**	**Сораулар, биремнәр**	**Уеннар, күнегүләр, биремнәр**	**Төркем №**	**Баланың исеме фамилиясе**
Октябрь	1.	“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. Бу кем? Бу нәрсә? сорауларына җавап бирү.	1.Дидактик уен “Бу нәрсә?” 2.Дидактик уен “Бу кем?” 3.Дидактик уен “Нинди? Ничә?” 4.Дидактик уен “Дөресен әйт” 5.Дидактик уен “Кем юк”.		
Ноябрь	2.	Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Зур рәхмәт”, “Хәерле көн”,“Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”)	1.Ситуатив күнегү “Куян аюга кунакка килә”. 2. Ситуатив күнегү: «Телефоннан сөйләшү». 3.Уен ситуация "Дустыңны сыйла".		
Декабрь Январь	3.	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, җырла, йөгер, йокла)	1.Дид.уен “Командир”. 2.Дид.уен «Мин әйтәм – син эшлә» 3. «Шаян уенчыклар»		

Февраль Март	4.	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Ничә яшь? (Сиңа ничә яшь?) Нишлисең? Син нишлисең?) Кая барасың?)	1.Сюжетлы-рольле уен “Кибет” 2.Дидактик уен “Нинди?”. 3.Дидактик уен “Ничә?”. 4.Уен ситуация: «Кая барасың?” 5.Сюжетлы-рольле уен: “Туган көн”. 6. Дид.уеннар: а)“Бу кем? Нишли?” б) “Дөрес сана” в “Мияу-Мияу нинди? 7. “Курчакка бүләк” (зур – кечкенә)		
Март Апрель	5.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)	1.Уен ситуациясе “Таныш булыйк”. 2.Уен ситуациясе “Портфельдә нәрсә бар?”. 3.Уен ситуациясе “Портфельдә нәрсә юк?”. 4.Уен ситуациясе “Теремкәйдә кем яши?” 5. Уен ситуациясе “Урман мәктәбендә”		
Май		Татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.			

III НЧЕ БҮЛЕК. Оештыру

3.1. Материаль - техник яктан тәэмин ителеш

Татар теле кабинеты	Белем бирү эшчәнлеге, индивидуаль, коррекцион эш, ата-аналар, педагоглар өчен консультацияләр, ачык эшчәнлекләр .	Зурлар һәм балалар өчен өстәлләр, урындыклар, компьютер, принтер, интерактив такта, ноутбук, магнитофон, уенчыклар, дидактик, интерактив уеннар, балалар әдәбияты, тематик папкалар, альбомнар, укыту -методик комплект (демонстрацион, таратма материал, аудио, видео дисклар, маскалар, театрларның төрле төрләре), ТР һәм РФ символикасы.

3.2. Предметлы - үстерелешле әйләнә тирәлек
Тавышлы күрсәтмәлелек

Кидрячева Р.Г. “Минем өем” проеты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012.
Кидрячева Р.Г. “Уйный- уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012.
Кидрячева Р.Г. “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар”, проекты буенча 6-7 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012.
Кидрячева Р.Г. “Минем өем” проекты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен анимацион сюжетлар. “Аксу” компаниясе, 2012.
Кидрячева Р.Г. “Уйный- уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен анимацион сюжетлар. “Аксу” компаниясе, 2012

ТӘРБИЯЧЕЛӘР ӨЧЕН МЕТОДИК ЯРДӘМЛЕКЛӘР:

- Гаффарова С. М. «Изучаем русский язык».
- Зарипова З.М. «Татарча сөйләшәбез» 4-5 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү өчен тәрбиячеләргә методик кулланма.
- Зарипова З.М. «Татарча сөйләшәбез» 5-6 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү өчен тәрбиячеләргә методик кулланма.

Зарипова З.М. «Татарча сөйләшәбез» 6-7 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү өчен тәрбиячеләргә методик кулланма.

- Зарипова З.М. «Туган телдә сөйләшәбез». 5-7 яшьлек балаларны ана теленә өйрәтү өчен тәрбиячеләргә методик кулланма .
- Зарипова З.М.”Үстерешле уеннар”. Балалар бакчалары тәрбиячеләре һәм музыка җитәкчеләре өчен методик кулланма.
- Хазратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез». 2-3 яшьлек балаларны ана теленә өйрәтү өчен тәрбиячеләргә методик кулланма .

- Хазратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез». 3-4 яшьлек балаларны ана теленә өйрәтү өчен тәрбиячеләргә методик кулланма .
- Хазратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез». 4-5 яшьлек балаларны ана теленә өйрәтү өчен тәрбиячеләргә методик кулланма .
- Шаехова Р. К. «Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып. 1-2 кисәк». Тәрбиячеләр өчен методик кулланма.
- Шаехова Р. К. «Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы» тәрбиячеләр өчен.
- Шаехова Р.К. Мәктәпкәчә белем бирү региональ программасы.
- Закирова К.В. «Балачак аланы». Тәрбиячеләр һәм ата-аналар өчен хрестоматия.
- Закирова К.В. «На поляне детства». Тәрбиячеләр һәм ата-аналар өчен хрестоматия.
- Закирова К.В. «Балачак - уйнап-көлеп үсәр чак». Балалар бакчалары тәрбиячеләре һәм физкультура инструкторлары өчен методик ярдәмлек.
- Закирова К.В. «Балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү ».
- Кашапова М.Ф. «Уйныйк әле, балалар» методик киңәшләр (беренче китап).
- Ибраһимова З.Г. «Шома бас». Мәктәпкәчә яшьтәге балаларны татарча бию хәрәкәтләренә өйрәтү өчен аудио-кушымтага методик кулланма.

КҮРСӘТМӘ, ТАРАТМА МАТЕРИАЛ:

“Минем өем” проекты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен

1.А4 форматында күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, әти, әни, малай, кыз.	Һәрберсе 1 данә
	Зур уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. Кечкенә уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чәй, сөт.	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина – пычрак уенчыклар.	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: «Куян өйгә керә, өйдә аю утыра». «Куян өйдән чыга, саубуллаша».	Һәрберсе 1 данә
	Рәсемнәр: 1 куян, 2 куян, 3 куян, 4 куян, 5 куян; 1 аю, 2 аю, 3 аю, 4 аю, 5 аю; 1 курчак, 2 курчак, 3 курчак, 4 курчак, 5 курчак; 1 туп, 2 туп, 3 туп, 4 туп, 5 туп; 1 машина, 2 машина, 3 машина, 4 машина, 5 машина; 1 песи, 2 песи, 3 песи, 4 песи, 5 песи; 1 эт, 2 эт, 3 эт, 4 эт, 5 эт.	Һәрберсе 1 данә
2.А3 форматында өй рәсеме.	Өй макеты	1 данә
3. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, әти, әни, малай, кыз.	Һәрберсе 15 данә
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чәй, сөт.	Һәрберсе 15 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 15 данә
4. Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	Битлекләр: бабай, әби, әти, әни, малай, кыз, куян, аю, песи, эт.	Һәрберсе 15 данә
Бармак уеннары өчен атрибутлар	бабай, әби, әти, әни, малай, кыз, эт Акбай, песи Мияу, аю, куян.	Һәрберсе 15 данә

“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен

1. Күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәр («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә

	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 1 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Җиләк-җимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 1 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 1 данә
	«Киемнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Өй җиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Төсләр» Палитра: зәңгәр, кызыл, сары, яшел.	Һәрберсе 1 данә
	«Саннар»10)	Һәрберсе 1 данә
2. Таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәре: («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 15 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Җиләк-җимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 15 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 15 данә
	«Киемнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Өй җиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кровать, стул, стол - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
3.Буяу өчен график рәсемнәр	1 аю, 2 куян, 2 машина, 2 курчак, 3 бәрәңге, 4 кәбестә, 4 курчак, 5 песи, 6 алма, 6 кыяр, 7 туп, 7 бәрәңге, 8 кишер, 9 суган, 10 эт.	Һәрберсе 15 данә
4.Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге, кәбестә, алма.	Һәрберсе 15 данә
5. Театр эшчәнлеге өчен атрибут лар.	1.Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Өч аю»: әти аю, әни аю, бала аю. 2. Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Кем нәрсә ярата»: песи, эт, аю, куян, кәҗә, әтәч. өстәл (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); урындык (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); карават (зур, уртача зурлыкта, кечкенә).	Һәрберсе 1 данә Һәрберсе 1 данә

“Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча
6-7 яшьлек балалар өчен

1.А 4 форматына күрсәтмә рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, әтәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 1 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгерә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгерә, куян сикерә, тычкан ашый, әтәч җырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, әни кул юа, әти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, әби утыра, бабй йоклый.	Һәрберсе 1 данә
2. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, әтәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 15 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгерә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгерә, куян сикерә, тычкан ашый, әтәч җырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, әни кул юа, әти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, әби утыра, бабай йоклый.	Һәрберсе 15 данә
8х10 форматында пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгерә, укый, рәсем ясый, җырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, әби, бабай.	Һәрберсе 15 данә
15х20 форматында пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгерә, укый, рәсем ясый, җырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, әби, бабай, куян, төлке, песи, эт, аю, әтәч, тавык, үрдәк, керпе, тычкан.	Һәрберсе 1 данә

АУДИОЯЗМАЛАР

- CD –дискалар. УМК комплектына 4-5 яшьлек балалар өчен. “Минем өем».
- CD –дискалар. УМК комплектына 5-6 яшьлек балалар өчен. «Уйный-уйный үсәбез».
- CD –дискалар. УМК комплектына 6-7 яшьлек балалар өчен. «Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар».
- CD –дискалар. «Шома бас» укыту-методик ярдәмлегенә, 3 яшьтән 7яшькә кадәр балаларны өйрәтү өчен.
- CD –дискалар «Бииләр итек-читекләр», «Пляшут наши сапожки».
- CD –дискалар «Африка хикмәтләре», «Африканские приключения».
- CD –дискалар «Сертотмас үрдәк», «Болтливая утка».
- CD –дискалар «Татар телендә экиятләр», аудио-китап «Татар экиятләре».
- CD –дискалар. «Туган телдә сөйләшәбез» УМК комплектына 2-3 яшьлек балалар өчен.
- CD –диск. «Туган телдә сөйләшәбез» УМК комплектына 3-4 яшьлек балалар өчен.
- Татар телендә «Союзмультфильм» студиясе мультфильмнары (Чыгарылыш №1).
- Татар телендә «Союзмультфильм» студиясе мультфильмнары (Чыгарылыш №2).
- Татар телендә «Союзмультфильм» студиясе мультфильмнары (Чыгарылыш №3).
- Татар телендә «Союзмультфильм» студиясе мультфильмнары (Чыгарылыш №4).
- CD –дискалар “Идел буе халыклары биюләре».

3.4. Эш көне графигы- График работы.

День недели	Часы работы
понедельник	**730. - 1600**(Обед 12. 30 – 1300)
вторник	**7 00 - 1500** (Обед 12.30 – 13.00)
среда	**730 -1500**(Обед 12.30 – 13.00)
четверг	**800 - 1600** (Обед 12.30 – 13.00)
пятница	**7 30 - 1400** (Обед 12.30 – 1300)

Әдәбият:

1.Мәктәпкәчә мәгарифнең Федераль дәүләт белем стандарты (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013елның 17 октябрендә 1155 нче номерлы боерык нигезендә расланган).
2.Татарстан Республикасының “Татарстан Республикасында Татарстан Республикасының дәүләт телләре һәм башка телләр турында” Законы.
3.Иванова Л. Ф. Программа обучения английскому языку в дошкольном образовательном учреждении Республики Татарстан “First Steps in English”. – Казань, 2011.
4.Гальперин П. Я. “Основы теории поэтапного формирования умственных действий и концепции порождения речи”. - Москва, 1989.
5.Пассов Е. И. “Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению”. - Москва, 1989.
6.Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г. Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү программасы. «Идел-Пресс», 2013.
7.Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 4-5 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2011
8.Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 5-6 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2012
9.Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 6-7 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Татарстан китап нәшрияты», 2012.
10.Закирова К.В., Муртазина Л.Р. “Әй, уйныйбыз, уйныйбыз”.- Казан, 2013.
11.Зарипова З.М., Исаева Р.С. “Үстерешле уен”.- Казан, 2013.
12.К. В. Закирова К.В., Муртазина Л.Р. “Балачак – уйнап - көлеп үсәр чак”.- Казан, 2012.